

ONAFHANKELIJK BLAD VAN DE HOGESCHOOL ROTTERDAM

PROFFEN

ISSUE #86 APRIL 2011

INTERVIEW
ROB WIJNBERG
NRC NEXT

**IN DE STIJL VAN
WDKA-STUDENTEN**

MODE

**BSA NAAR
48 PUNTEN**

**RADEN
VAN TOEZICHT**

Studenten verdienen beter!

Slimme studenten gaan naar Jumbo. Want bij Jumbo betaal je altijd de laagste prijs! Bovendien krijg je nu zelfs 3 weken lang korting bij de goedkoopste supermarkt van Rotterdam. Je krijgt namelijk de eerste week 15% en de twee weken daarna 10% korting op ál je boodschappen. Ideaal dus, zeker als jij kookbeurt hebt of als je een feestje geeft. Je vindt ons aan de Botersloot, Schiedamseweg, Keizerswaard en aan de Vijf Werelddelen (Kop van Zuid). Kom dus snel naar Jumbo en profiteer, want studenten verdienen beter!

Korting geldt bij alle Jumbo supermarkten in Rotterdam en op vertoon van de Jumbo Studentenpas en jouw geldige collegekaart. Kijk voor de spelregels op jumbosupermarkten.nl/studenten

Hallo **JUMBO**

24 PRÊT-À-PORTER OP Z'N ROTTERDAMS

18 INTERVIEW **ROB WIJNBERG** De jongste hoofdredacteur ooit

- 04 INFOGRAPHIC 21+ en deeltijdstudenten
- 10 Bsa naar 48 punten **NIEUWS**
- 11 BIJ DE LES Leren van de Moerdijk-brand
- 13 DE UITSPRAAK Dupe van kopiërende medestudenten
- 14 Raden van toezicht **ACHTERGROND**
- 30 **KENNISWERKERS** Hoogbouwspecialist Gerard Peet

NIEUWS:

- 05 Supportteam 21+ en Deeltijd
- 12 Excursie Ghana
- 08 Onderwijsgedichten
- 09 Accreditatie lero technische beroepen

VERDER:

- 03 Colofon
- 06 Kort
- 13 Column Jurgen
- 22 Langstudeerboete
- 17 Meelopen met RISA
- 31 Afgestudeerd
- 32 Mini's
- 32 Column Ernest
- 33 Recensie
- 34 Wie ben jij dan?
- 35 Wie-wat-waar

Aan dit nummer werkten mee:

MARC NOLTE >
Fotograaf
Marc Nolte speelde in Rotterdamse bands als Face Tomorrow, Elle Bandita en The Quotes, maar heeft zich nu op fotografie gestort, o.a. voor *Marie Claire* en Museum Rotterdam. Zijn passie voor muziek is gebleven; hij dj't en maakt videoclipps. Zie zijn foto's op p.20-25.

<LUKTJE JANNA
3e jaars lifestyle & design/ WdKA Beeldmaker (o.a. fotografie, styling en illustratie), 1e prijs winnaar Stylesight Student Print Competition 2010 en huisfotograaf Studentenkwartier Dordtselaan. Voor dit nummer deed Luktje Janna de styling van de cover.

<ELSE NUGTEREN
Stagiaire
Ze is student journalistiek, schrijft theaterrecensies voor SAPsite.nl en begint nu met het echte werk als stagiaire bij het blad en de site van *Profielen*. Lees haar eerste artikel op p. 12

PROFIELN IS HET REDACTIONEEL ONAFHANKELIJKE INFORMATIE- EN OPINIEBLAD VAN DE HOGESCHOOL ROTTERDAM, BESTEMD VOOR ALLE STUDENTEN EN MEDEWERKERS VAN DE HOGESCHOOL EN GRATIS VERKRIJGBAAR OP ALLE LOCATIES. PROFIELEN VERSCHIJNT NEGENMAAL PER JAAR.

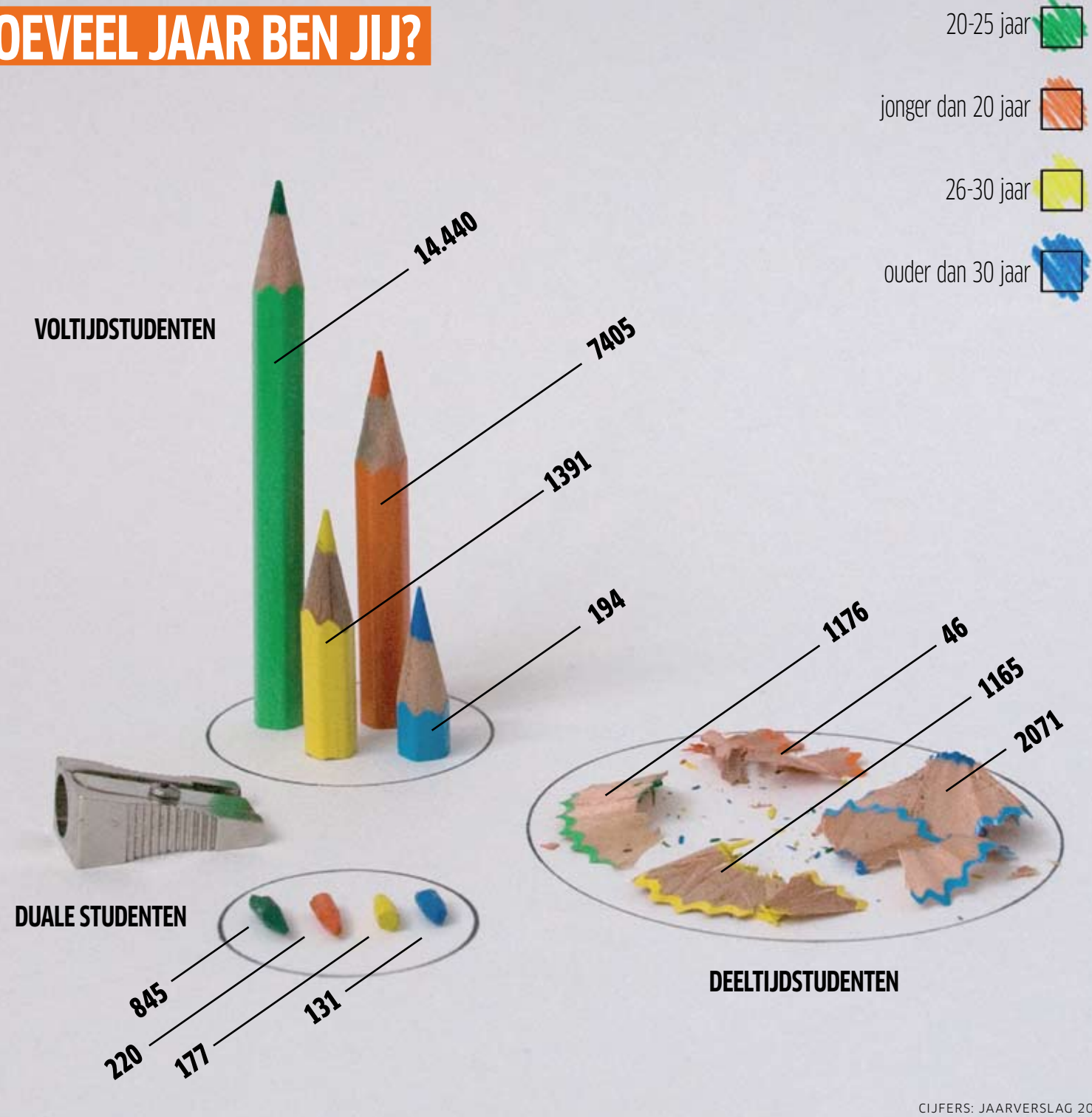
COLOFON Verschijningsdatum *Profielen* 86 29 maart 2011 **Hoofdredacteur** Dorine van Namen **Eindredacteur** Esmé van der Molen **Redactie** Olmo Linthorst, Jos van Nierop, Else Nugteren (stagiaire) **Medewerkers aan dit nummer** Hoger Onderwijs Persbureau [HOP], Ernest van der Kwast, Jurgen van Raak, Sabine Schipper **Redactieraad** Japke-d Bouma, Jan van Heemst, Tessa Meeus, Ton Notten **Foto's** Ronald van den Heerik, Jos van Nierop, Mick van de Wiel, Levien Willemse **Illustraties** Eline Jetten, Ewout van Lambalgen, Martin van der Molen, Annet Scholten **Foto cover** Levien Willemse **Styling cover** Lotte Luktje Janna **Greeneveld Model cover** Lois @ Modelution **Kleding cover** Ruby Verhoeven **Vormgeving** MAGAZINESTUDIO.NL Evelien van Vugt, i.s.m. Stephanie de Man **Redactie-adres** Museumpark 40, hoogbouw bg, centrale hal, Postbus 25035, 3001 HA Rotterdam. Telefoon (010) 794 45 75. Fax (010) 794 45 80, profielen@hro.nl. Open: ma. t/m vr. 10.00-17.00 uur **Website** www.profielen.hro.nl **Advertenties (m.u.v. Mini's)** Via www.profielen.hro.nl **Druk** Efficiënta, Krimpen a/d IJssel **Jaargang** 22 **ISSN** 1385-6677 **Profielen 87 verschijnt op 9 mei** HET IS VERBODEN ZONDER TOESTEMMING VAN DE HOOFDREDACEUR ARTIKELN OF ILLUSTRATIES GEHEEL OF GEDEELTELIJK OVER TE NEMEN.

HOGESCHOOL
ROTTERDAM

Hoeveel 21+ en deeltijdstudenten zijn er eigenlijk op de HR?

HOEVEEL JAAR BEN JIJ?

BEELD: MARTIN VAN DER MOLEN/WWW.IKBENMARTIN.NL, 3E JAARS STUDENT WDKA, HRO

HOEVEEL JAAR BEN JIJ? DAT WAS DE EERSTE VRAAG DIE WE VROEGER ALS KIND AAN ELKAAR STELDEN. De kans dat je op de HR dan zeventien, achttien of negentien jaar als antwoord krijgt, is minder groot dan dat je een twintigplusser tegen het lijf loopt. Als alles volgens het boekje verloopt, ben je weliswaar zeventien of achttien jaar als je start met een opleiding aan de HR. Maar die 'standaard' havist maakt tegenwoordig nog maar 42 procent uit van de landelijke hbo-instroom; **31 procent komt inmiddels van het mbo, 10 procent van het vwo** en de overige instromers hebben een ho-getuigschrift of een buitenlands diploma (cijfers HBO-raad). Dat zal verklaren waarom de meeste HR-studenten 'oud en wijs' zijn, dat wil zeggen: ouder dan twintig jaar. Lees meer over hun specifieke situatie op de pagina hiernaast.

woordig nog maar 42 procent uit van de landelijke hbo-instroom; **31 procent komt inmiddels van het mbo, 10 procent van het vwo** en de overige instromers hebben een ho-getuigschrift of een buitenlands diploma (cijfers HBO-raad). Dat zal verklaren waarom de meeste HR-studenten 'oud en wijs' zijn, dat wil zeggen: ouder dan twintig jaar. Lees meer over hun specifieke situatie op de pagina hiernaast.

SupportTeam 21+ en Deeltijd

Niet mee naar verjaardagen

Niet elke student die door de gangen van de hogeschool loopt, komt direct van de havo. Er zijn ook studenten die pas later gaan studeren en daardoor vaak **werk, gezin en studie combineren**.

DAARNAAST MOETEN 21+-ERS VAAK VOORBEREIDENDE CURSUSSEN VOLGEN EN TOELATINGSEXAMEN DOEN. Al met al is hun bordje voller dan dat van de gemiddelde zeventienjarige havist.

Speciaal voor hen is daarom het Support Team 21+ en Deeltijd opgericht. 'Wij zorgen dat je beter wegwijs wordt in het grote doolhof van de Hogeschool Rotterdam en daardoor je studietijd optimaal kunt benutten', vertelt voorzitter en student Anneke Delhaas (31). Het SupportTeam bestaat uit studenten van verschillende studierichtingen, zowel deeltijd (14,5% van alle studenten) als 21+ studenten (4,4% van alle studenten). Uit eigen ervaring en ervaringen van andere studenten weten ze waar nieuwe studenten tegenaan lopen.

JE KUNT BIJ HET SUPPORTTEAM TERECHT VOOR:

- advies en support bij de overgang naar studeren en het plannen van werk, studie en gezin
- peercoaching: steun van een student (bij voorkeur met dezelfde achtergrond en studie) op vakinhoudelijk of organisatorisch gebied
- de gelegenheid om met andere studenten te netwerken
- ontspanning: borrels, bijvoorbeeld om het behalen van je 21+ toelatingsexamen te vieren
- doorverwijzing: het SupportTeam wijst je de weg door de organisatie.

TIPS VAN EEN ERVARINGSDESKUNDIGE

Anton Westerlaken, lid van de raad van bestuur van het Erasmus MC, is zo iemand die al werkend en studierend de maatschappelijke ladder beklom. 'Vanaf m'n zeventiende heb ik in deeltijd gestudeerd: eerst deed ik avond-atheneum en daarna werd ik, terwijl ik in het dagelijks leven politieagent was, examenstudent rechten. Dat wil zeggen dat ik geen colleges volgde, maar wel examens en tentamens aflegde. Een lange weg en niet altijd een eenvoudige. Toch adviseer ik iedereen om zoveel mogelijk te studeren zodat je voor jezelf én voor anderen van betekenis kunt zijn.' **Dorine van Namen**

Contact: supportteam@hro.nl

Deeltijders en 21plussers per instituut

INSTITUUT	DEELTIJDERS	21PLUSERS
Ben 21 jaar of ouder en heb je geen passende vooropleiding voor het hbo, dan moet je met goed gevolg een 21+ toelatingsexamen afleggen om aan een hbo-studie te mogen beginnen. Veel van deze zogenaamde 21plussers kiezen vervolgens voor een deeltijdstudie. Hier de cijfers voor de Hogeschool Rotterdam.		
IvL (lerarenopleiding)	1.157	217
ISO (sociale opleidingen)	654	232
IBB (bouw & bedrijfskunde)	632	91
IMO (managementopleidingen)	312	125
IvG (gezondheidszorg)	304	74
EAS (engineering & applied science)	297	64
CMI (comm., media & informatietechn.)	294	112
WdKA (Willem de Kooning Academie)	239	101
IFM (financieel management)	231	47
CoM (commercieel management)	230	149
RBS (Rotterdam Business School)	0	111

BRON: HR SERVICES

KORT

CO₂-UITSTOOT HR 50% ONDER GEMIDDELDE

DE HOGESCHOOL ROTTERDAM STOOT PER JAAR RUIM 13.500 TON CO₂ UIT EN DAT IS MAAR LIEFST 50 PROCENT ONDER HET GEMIDDELDE VAN VERGELIJKBARE ORGANISATIES EN GEBOUWEN. De CO₂-uitstoot van Hogeschool Rotterdam is het resultaat van het transport van docenten en studenten (85%), van verwarming (7%), afval (3%), papier (1%) en elektriciteit (1%). 'We zijn blij met de resultaten van de eerste editie van deze CO₂-benchmark', reageert Toon de Jong, projectleider duurzaamheid van Hogeschool Rotterdam. 'We proberen te stimuleren dat studenten en medewerkers zoveel mogelijk van het openbaar vervoer gebruikmaken. Zo zijn onze gebouwen zeer goed bereikbaar met onder meer de metro.'

Het onderzoek is uitgevoerd door Corporate Facility Partners.

Naar de diëtist

VOOR STUDENTEN EN MEDEWERKERS

Tob je met je gewicht? Of heb je vragen over je eetpatroon? Dan kun je misschien een keer een bezoek brengen aan de diëtist die iedere dinsdag in het Achmea Health Center aanwezig is voor medewerkers en studenten van de HR. De betaling wordt geregeld via de eigen ziektekostenverzekering. Iedereen heeft volgens het basispakket recht op vier uur dieet zorg per jaar.

Aanmelden via 010- 794 51 07

Bedrijfsleven wil grotere rol in hbo

Het bedrijfsleven moet meer te zeggen krijgen over de richting van het hoger onderwijs, vindt werkgeversorganisatie VNO-NCW.

Er zou moeten worden uitgezocht welke opleidingen het bedrijfsleven nodig heeft en welke onderzoeksgebieden voor het bedrijfsleven belangrijk zijn. De werkgevers zijn tevreden over de koers van staatssecretaris Halbe Zijlstra om meer ruimte te creëren voor selectie van studenten en diversiteit van opleidingen. Ook zou de bekostiging van opleidingen minder op studentaantallen moeten berusten. Bedrijfsleven, overheid en hoger onderwijs moeten samen de kwaliteit van het onderwijs verbeteren, aldus de werkgevers. 'Daarbij past niet de huidige informele positie van het bedrijfsleven.' (HOP)

ZORGOPLEIDINGEN POPULAIR

Gezondheidszorgopleidingen zijn populair in 2010. MET EEN STIJGING VAN 6,5% TEN OPZICHTE VAN 2009 VORMEN ZIJ DE SNELST GROEIENDE HBO-SECTOR, met name door de 9,5% groei bij de opleidingen verpleegkunde.

Aankomende studenten kiezen in 2010 minder vaak voor een economische opleiding. Maar het totaal aantal ingeschreven studenten binnen de economische sector is nog steeds groot: **meer dan vier op de tien hbo-studenten volgt een opleiding in die sector.** (HOP)

SCRIPTIE OVER WIJN?

Het Productschap Wijn heeft de Scriptieprijs Wijn ingesteld voor studenten aan Nederlandse universiteiten en hogescholen om het onderzoek naar wijn als handels- en cultuurproduct te stimuleren.

Je kunt 1500 euro winnen of een wijnreis naar de Champagne. De inzendtermijn sluit op 10 augustus 2011. Voor voorwaarden en informatie: www.wijn.nl

CARTOON VAN EWOUT VAN LAMBALGEN, 4E JAARS ILLUSTRATIE
AAN WILLEM DE KOONING ACADEMIE/HR

Verschil hbo- en academische titel VERDWIJNT

STAATSSECRETARIS ZIJLSTRA WIL DAT HBO'ERS STRAKS DEZELFDE BACHELOR- EN MASTERITITEL MOGEN VOEREN ALS ACADEMICI. 'Afgestudeerden van universiteiten zijn officieel bachelor of master 'of arts', dan wel 'of science'. Maar hbo'ers krijgen een specifieke toevoeging aan hun graad, bijvoorbeeld 'bachelor of education'. Zijlstra wil van dat onderscheid af om verwarring in het buitenland te voorkomen. Hogescholen mogen zichzelf echter geen university noemen in het buitenland, maar university of applied science. Het Nederlandse systeem gaat daarmee meer op buitenlandse onderwijssystemen lijken waar de status van een diploma vooral bepaald wordt door de instelling waar is gestudeerd.

100 minuten les, 20 minuten pauze?

KOMEND STUDIEJAAR KRIJGEN STUDENTEN MOGELIJK TE MAKEN MET LESBLOKKEN VAN TWEE KEER 50 MINUTEN GEVOLGD DOOR 20 MINUTEN PAUZE.

De centrale medezeggenschapsraad (cmr) verzet zich al langer tegen de huidige roostersystematiek waarbij elk blok van 50 minuten wordt gevolgd door een wisseltijd van 10 minuten waardoor de pauzes, waarop werknemers volgens de cao recht hebben, zijn verdwenen. Het college van bestuur (cvb) koos voor het 50+10 rooster omdat elke les nu op het halve uur (8.30 uur, 9.30 uur etc.) begint en de studenten daardoor meer les hebben dan bij college-uren van 40 minuten, zoals voorheen. Het cvb, de directeurs en de cmr praten binnenkort verder over de roostering binnen de HR. [Volg het verslag hierover op profielen.hro.nl](http://Volg%20het%20verslag%20hierover%20op%20profielen.hro.nl)

CIJFERS:

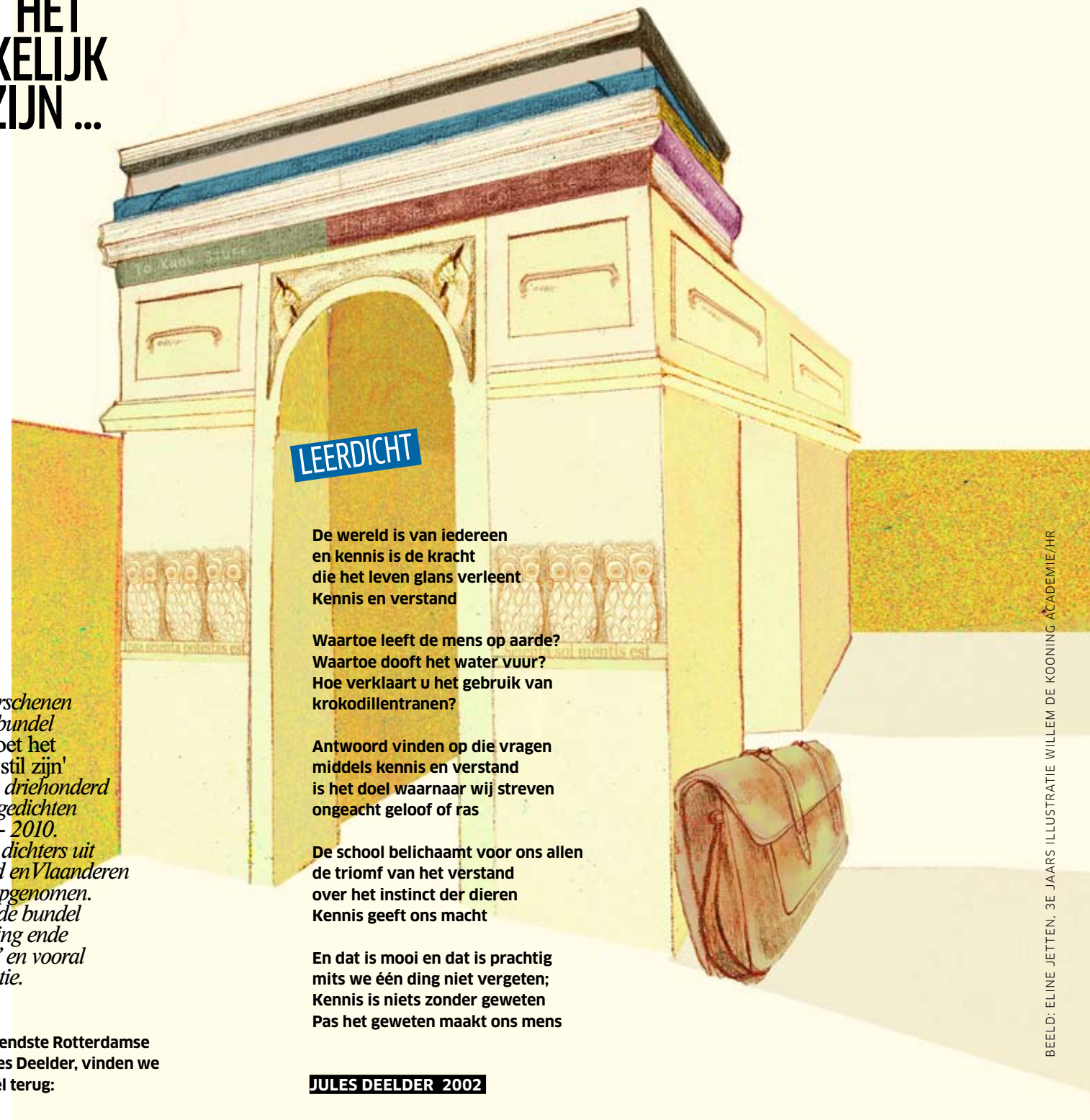
4 van de tien instromers in het hbo komen van de havo.

1086 De meeste deeltijders, 1086, studeren aan het Instituut voor Lerarenopleidingen.

13.500 ton CO₂ stoot de HR jaarlijks uit.

67.277 diploma's zijn er in het hbo uitgereikt in 2009. Op de HR waren dat er 4.784.

417.057 studenten stonden in 2009 ingeschreven in het hbo.

SOMS
MOET HET
WERKELIJK
STIL ZIJN ...

LEERDICHT

De wereld is van iedereen
en kennis is de kracht
die het leven glans verleent
Kennis en verstand

Waartoe leeft de mens op aarde?
Waartoe dooft het water vuur?
Hoe verklaart u het gebruik van
krokodillentranen?

Antwoord vinden op die vragen
middels kennis en verstand
is het doel waarnaar wij streven
ongeacht geloof of ras

De school belichaamt voor ons allen
de triomf van het verstand
over het instinct der dieren
Kennis geeft ons macht

En dat is mooi en dat is prachtig
mits we één ding niet vergeten;
Kennis is niets zonder geweten
Pas het geweten maakt ons mens

JULES DEELDER 2002

De pas verschenen
gedichtenbundel
'Soms moet het
werkelijk stil zijn'
bevat zo'n driehonderd
onderwijsgedichten
van 1591 - 2010.
Alle grote dichters uit
Nederland en Vlaanderen
zijn erin opgenomen.
Doel van de bundel
is 'ter leering ende
vermaeck' en vooral
ter inspiratie.

Ook de bekendste Rotterdamse
dichter, Jules Deelder, vinden we
in de bundel terug:

De uitgave is tot stand gekomen door een samenwerking tussen
Poetry International, de Onderwijsraad, het Nationaal Onderwijs-
museum en de CED-groep. Bestellen: www.uitgeverijdouane.nl

BEELD: ELINE JETTEN, 3E JAARS ILLUSTRATIE WILLEM DE KOONING ACADEMIE/HR

Op weg naar één nieuwe
verbrede opleiding

In 2009 werd het Instituut voor Lerarenopleidingen (IvL) geïnspecteerd. De zeven lerarenopleidingen technische beroepen kregen een negatief oordeel voor vakdidactiek en actualiteit van het programma. Het toetsbeleid werd ondoorzichtig bevonden. Het verbeterplan dat volgde, kreeg wél de goedkeuring van het auditteam.

LAGE STUDENTENAANTALLEN EN DE TERUGLOPENDE INSTROOM WAREN DESTIJD DEEL VAN HET PROBLEEM. IvL-directeur Hans van der Moolen verzuchtte toen in *Profielen*: 'Het kan toch niet zo zijn dat er in het westen van het land geen docenten voor de technische beroepen meer worden opgeleid? Wij voelen dat als onze maatschappelijke verantwoordelijkheid.'

De hogeschool vroeg in 2009 dan ook uitstel aan voor de accreditatie van de technische beroepen. En dat uitstel kwam er. In september 2010 stuurde de hogeschool een verbeterplan naar de visitatieorganisatie NQA. 'We willen de huidige zeven opleidingen omvormen tot één brede opleiding leraar technische beroepen met specifieke door- en uitstroomprofielen', licht opleidingscoördinator Edwin Versluis toe. 'Die omvorming loopt synchroon met de vernieuwing van het docententeam vanwege FPU en pensionering. We maken een duidelijke koppeling tussen opleidingscompetenties en beoordelingscriteria en docenten worden geschoold in toetsen en beoordelen. Daarnaast is er extra aandacht voor onderzoeksvaardigheden en rapporteren en voor nieuwe ontwikkelingen in het onderwijsveld, zoals de positie van de vmbo-docent die breder wordt ingezet. Ten slotte

versterken we de relatie met het werkveld. De NQA was gelukkig enthousiast over onze voornemens en adviseerde de accreditatieorganisatie NVAO om het herstelplan goed te keuren. We kregen daarop twee jaar de tijd, tot 31 december 2012, om dit plan uit te voeren en ik ben er trots op dat de nieuwe opleiding al in september 2011 van start gaat.'

ONTBIJTEN MET HET VMBO

Onlangs vond een ontbijtbijeenkomst plaats met het vmbo om de plannen voor de nieuwe verbrede opleiding met het werkveld door te spreken. Tijdens de bijeenkomst bleek dat de vmbo-scholen liever leraren van de lerarenopleiding technische beroepen zien komen dan van een technische hbo-opleiding met een didactische aantekening. De pedagogische en didactische kennis van IvL-leraren is in het vmbo hard nodig, aldus de aanwezige schooldirecteuren. De vmbo-scholen onderschreven de HR-plannen voor een lerarenopleiding met een brede basis en specifieke uitstroomprofielen volmondig. Ook onderstreepten zij het belang van voldoende aandacht voor wis- en natuurkunde. Later dit voorjaar vindt eenzelfde ontbijtsessie plaats met het mbo en uiteindelijk wil het

IvL een permanente klankbordgroep samenstellen met afgevaardigden van vmbo en mbo om feedback van de leerscholen te krijgen over niveau en kwaliteit. Versluis: 'We zien de toekomst weer zonnig in.' ■ Dorine van Namen

VISITATIE EN ACCREDITATIE

Iedere vijf à zes jaar worden opleidingen binnen het hoger onderwijs bezocht door een visitatiecommissie die bestaat uit experts uit het werkveld. Deze commissie bepaalt of de kwaliteit van de opleiding in orde is en brengt een advies uit aan de NVAO (Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie). Deze organisatie bepaalt vervolgens of de accreditatie van een opleiding verlengd wordt. Opleidingen die zijn geaccrediteerd geven een erkend diploma uit en de studenten van deze opleidingen hebben recht op studiefinanciering.

~~37/45~~ 48 Bsa naar punten

Nog voordat het kabinet de langstudeerwet bedacht, was de Hogeschool Rotterdam al bezig met een nieuw ontwerp voor het bindend studieadvies (bsa). **De eisen voor het eerste jaar gaan omhoog.** Wie weet helpt deze stok achter de deur studenten om binnen vijf jaar af te studeren.

HET NIEUWE ONTWERP VOOR HET BINDEND STUDIEADVIES moet nog langs de medezeggenschapsraad, maar dat er iets gaat veranderen aan het huidige bsa staat vast. Op dit moment moeten studenten in het eerste jaar minimaal 37 van de 60 studiepunten halen op voorwaarde dat zij aan de 'kwalitatieve' eis voldoen. Dat betekent dat opleidingen vaststellen welke vakken een student per se moet halen in dat eerste jaar, bijvoorbeeld de stage of een cruciaal vak voor het toekomstige beroep. Zonder die extra kwalitatieve eis is de bsa-drempel 45 punten. Verder moet de propedeuse binnen de eerste twee studiejaar zijn behaald.

Voldoe je niet aan deze eisen, dan krijg je een negatief bindend studieadvies. Of met andere woorden: je moet stoppen met je studie en je mag je niet inschrijven aan een verwante opleiding aan de HR.

HARDER WERKEN

Maar als het aan het college van bestuur ligt, gaan beide eisen veranderen. De kwalitatieve

ve eis komt te vervallen en de kwantitatieve grens gaat omhoog naar 48 studiepunten. Herman Veenema, secretaris van het college van bestuur, legt uit waarom. 'Het aantal bsa's op de HR is hoog. In 2009 waren dat er 1919, al is dat inclusief de studenten die zich na 1 februari uitschrijven en daardoor automatisch een bsa krijgen. We zouden graag minder negatieve bsa's hebben. Het lijkt misschien tegenstrijdig om dan de eis op te schroeven, maar we hopen dat studenten daardoor harder gaan werken en beter presteren. Bovendien starten ze met een kleinere achterstand in het tweede jaar, wat belangrijk is voor hun studievoortgang en het halen van de propedeuse binnen twee jaar. En zo komen we toch weer op de langstudeermaatregel van het kabinet. Wij denken dat het nieuwe bsa daarom echt in het belang van studenten is. We willen alles op alles zetten om zoveel mogelijk studenten aan de eindstreep te krijgen. De propedeuse is daarin een belangrijk moment.'

De kwalitatieve eis wordt in het nieuwe plan geschrapt, omdat het de bsa-regeling te inge-

wikkeld maakt. Bovendien, betoogt Veenema, werd deze eis op veel verschillende manieren ingevuld, wat voor een ongewenste ongelijkheid zorgde.

Hoe het voorstel uiteindelijk wordt uitgevoerd hangt mede af van de ontvangst in de cmr (medezeggenschapsraad). Verder is het de vraag of het schrappen van de kwalitatieve eis zal leiden tot een herprogramming van de propedeuse. Als het aan de bestuursraad (directeurenoverleg) ligt, wordt de nieuwe bsa-regeling al met ingang van september 2011 ingevoerd. **■ Esmé van der Molen**

BSA-NORMEN ANDERE HOGESCHOLEN

Inholland	40 en hoger
HAN	45-50
Fontys	45-60
Haagse Hogeschool	50
Avans	52
Zuyd	60 (propedeuse-proof)

ILLUSTRATIE: ANNET SCHOLTEN

De communicatie van de overheid over de brand bij een chemiebedrijf in Moerdijk schoot duidelijk tekort. Te weinig, te laat. En te feitelijk, voegt gastdocent crisiscommunicatie Wouter Jong daaraan toe. Hij leert tweedejaars communicatie de lessen van Moerdijk.

WAT IS HET GROOTSTE PROBLEEM MET DE COMMUNICATIE VAN DE OVERHEID TIJDENS EEN CRISIS? Wouter Jong, adviseur crisisbeheersing bij het Nederlands Genootschap van Burgemeesters, legt de vinger op de zere plek: DE OVERHEID KAN NIET OMGAAN MET ONZEKERHEID. Het liefst baseert de overheid iedere uitspraak op een dikke stapel rapporten. Maar juist in tijden van crisis, wanneer informatie schaars is, kijken burgers naar de overheid voor antwoord op concrete vragen. Kijk maar naar de brand bij ChemoPack in Moerdijk. Daar wilde iedereen weten hoe het zat met de luchtkwaliteit. Moet ik binnen blijven? Ramen sluiten? Hond uitlaten? 'Maar het enige wat ze te horen kregen', zegt Jong, 'was dat er geen gevaarlijke stoffen waren gemeten. Punt. Dat is veel te weinig.'

TYPISCH DE OVERHEID

Wouter Jong heeft een flink aantal lessen uit deze crisis getrokken en hij legt ze voor aan de tweedejaars communicatie die de vakken reputatiemanagement en bedrijfscommunicatie volgen. Vooral als Jong iets van zijn eigen verbijstering laat zien, hangen veel studenten aan zijn lippen.

Hij wijst op de burgemeester van Breda, tijdens de brand tevens voorzitter van de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, die in *de Volkskrant* zei dat hij pas om kwart over zeven 's avonds via het televisienieuws van de brand in Moerdijk hoorde. 'Zo, dat is een

behoorlijke brand', had de burgemeester gedacht. En dat terwijl alle snelwegen en het spoor in de regio afgesloten waren - en de brand al rond drie uur 's middags was begonnen. Typisch de overheid, sneert Jong, 'heel Nederland is geïnformeerd, behalve de mensen die erover gaan!'

VERTROUWEN

De overheid ging bij Moerdijk te veel uit van feitelikheden, zegt Jong. 'Er is niets gemeten, dus er is niets aan de hand. Terwijl de burger denkt: brand en chemie, dat is gevaarlijk. En dan begin je het vertrouwen in de overheid razendsnel te verliezen.'

Daar komt bij dat informatie zich tegenwoordig snel verspreidt via nieuwe media als Twitter. De media-analist die altijd bij crisisteam aanschijft, zou die nieuwe media moeten gebruiken om de emoties van burgers te scannen. 'Je moet emoties serieus nemen', zegt Jong. 'Emoties zijn altijd terecht.'

Bovendien: wat kan een burgemeester tijdens een crisis eigenlijk aan feiten geven? Vaak komen de feiten van de hulpdiensten. Laat de burgemeester dus inspelen op de zorgen van de burgers, zegt Jong, in antwoord op de vraag van een student. 'Zeg niet: "We houden geen bewonersbijeenkomst want er zijn geen verontrustende metingen gedaan." Dat is de verkeerde weg. Als mensen een bewonersbijeenkomst willen, moet je die houden.' **■ Olmo Linthorst**

Excursie naar Ghana

VELDONDERZOEK EN PALMBOMEN

Op onderzoek naar de verschillende klimaatzones van het land vertrokken 23 studenten lerarenopleiding aardrijkskunde naar het Afrikaanse Ghana. De derde- en vierdejaars lieten tijdens deze excursie zien wat ze de afgelopen jaren hebben geleerd en vierden daarnaast ook nog een beetje vakantie.

DOCENT MIEKE STEENBRUGGEN VOORSPELDE DE STUDENTEN DAT ZE EEN CULTUURSHOCK Zouden KRIJGEN. De meeste studenten hebben niet eerder armoede op Afrikaanse schaal gezien. **Vierdejaars Freek Groeneweg (23) kwam inderdaad inderdaad schrijven-de situaties tegen:** 'Je ziet kinderen rondlopen in lompen, zonder geld of fatsoenlijke woonplaats. Dat vond ik moeilijk om te zien.'

CHINESE INVLOED

Tijdens de excursie hebben de aardrijkskundeleraren in spe rondgereisd in de verschillende klimaatzones van het West-Afrikaanse land. In het noorden is er de savanne waar het droog en heet is en naar het zuiden toe kom je terecht in het tropisch regenwoud. De groep studenten ontdekte dat Chinese ontwikkelaars op dit moment veel invloed hebben op de leefomstandigheden van de Ghanezen. 'De Chinezen halen grondstoffen uit de grond en in ruil daarvoor bouwen ze ziekenhuizen en woongelegenheden. Dat betekent niet altijd een vooruitgang voor het land, want ze kiezen voor goedkope materialen zoals golfplaat waardoor de kwaliteit van de woningen achteruitgaat. Huizen van golfplaat worden ontzettend heet van binnen. Vooral met het droge klimaat in het noorden van Ghana is het leven in zo'n hutje niet te doen', legt Freek uit. De laatste week van de excursie is de groep nog even vakantie gaan vieren. In een verlaten dorpje tussen de torenhoge palmbomen werd de reis ontspannen afgesloten. 'Terwijl iedereen aan het wintersporten was, zaten wij in een tropisch vakantieland. We zijn op loopsafari gegaan en hebben toen op een afstand van vijf à zes meter een olifant uit een poel zien drinken. Het was een prachtige manier om vier jaar studie af te sluiten', aldus Freek. ■ *Elsie Nugteren*

- Ghana ligt in West-Afrika en is sinds 1957 onafhankelijk.
- Er wonen meer dan 23 miljoen mensen.
- De voormalige kolonie van Groot-Brittannië ligt aan de Golf van Guinee.
- In het zuiden heeft het land een tropisch klimaat, het noorden is heet en droog.
- Het land ligt ten noorden van de evenaar.
- Ghana heeft kostbare grondstoffen: goud, cacao en industriediamant.
- John Atta Mills is sinds 2007 president van het land, hij is de tweede premier die democratisch is gekozen.
- De hoofdstad Accra ligt aan de kust.
- Er wonen bijna 20.000 Ghanezen in Nederland.

COLUMN
JURGEN VAN RAAK

FOTO: LEVIEN WILLEMSE

Net Werken

ALS MODERNE DERTIGER (NOG EEN PAAR MAANDEN) van het mannelijke geslacht heb ik momenteel natuurlijk een baard. ÉN EEN FACEBOOK-ACCOUNT. Maar hoewel ook die baard best een column waard zou zijn, heeft ie niks te maken met onderwijs in het algemeen en de Hogeschool Rotterdam in het bijzonder.

Voor diegenen die dachten dat Facebook slechts een onderdeel is van het 'plot' van de film The Social Network zal ik even toelichten waarom Facebook wél iets met de HR te maken heeft. Niet omdat Facebook internationaal is en Engels vaak als voertaal wordt gebruikt, maar wel omdat zich in mijn geval onder mijn Facebook-vrienden een behoorlijk aantal collega's en studenten bevindt. En dat vind ik leuk. Want zowel de collega's als de studenten van (met name) onze informatica- en media-opleidingen laten nogal eens digitaal van zich horen.

Heel soms melden ze (vaker studenten dan collega's) ook feiten waarvan ik denk 'dat had ik écht niet hoeven weten', maar over het algemeen lees ik dingen die mij meer zicht geven op de mens achter de student of de collega. En dat is voor mij nou precies het grote verschil tussen Facebook en Hyves en vooral ook Yammer.

Hyves was vooral leuk om te kunnen zien hoe dik, oud of verlopen (of alle drie) je klasgenoten van de lagere en middelbare school zijn geworden. Maar als je was bijgekomen van het lachen, vlogen je al snel de uitnodigingen voor reünies, doorstuurberichten met meer smileys dan letters en digitale kettingbrieven om de oren. Dat Hyves werd overgenomen door de Telegraaf leek mij zakelijk gezien een goede zet – er zijn miljoenen te verdienen met de sluikreclame op dat soort sites – verder deed het me weinig. Ik ben niet zo principieel. Bovendien had ik mijn account al opgedoekt. Op Yammer, de interne Twitter van de Hogeschool Rotterdam, worden elke dag opnieuw vooral heel veel vermoeiende stokpaardjes bereden. Er zijn ook (vooral) mannen die elkaar echt lijken te vinden in eindeloze lappen tekst over een vakgebied (voor de goede orde: Twitter heeft een limiet van 40 tekens per bericht, de kracht zit 'm in de beperking die de schrijver zichzelf móet opleggen). Maar op datzelfde Yammer las ik dat er collega's waren die juist om Telegraaf-technische redenen hun Hyves-account hadden opgeheven.

Grappig genoeg is dat één van de weinige berichten geweest die ik ooit op Yammer heb gelezen die wel iets toonden van de mens achter de HR-medewerker.

Jurgen van Raak is docent Engels bij CMI, het Instituut voor Communicatie, Media en Informatietechnologie.

de uitspraak:

kopiërende medestudenten

KLACHT VAN:
student IMO

TEGEN:
voorzitter examencommissie IMO

UITSpraak COLLEGE VAN BEROEP:

ONGEGROND

'Mogen wij drie verslagen van jou inzien?', vroegen twee medestudenten aan de IMO-studente uit deze zaak. Omdat ze dacht dat de twee haar werk inderdaad alleen zouden 'inzien', mailde zij hen de verslagen. Vervolgens werd de studente bij haar coach geroepen met de mededeling dat de twee klasgenoten haar portfolio, stageverslag en intermediair verslag hadden gekopieerd én ingeleverd. Hier had de IMO-studente geen rekening mee gehouden; de verslagen zijn voor een groot deel persoonlijk en ze had nooit gedacht dat haar klasgenoten daarmee fraude zouden plegen. Maar omdat de studente in haar mail niet had vermeld dat haar stukken niet gekopieerd mochten worden, is zij nu de pineut. Ze wordt uitgesloten van tentamens in blok 1. De zeven tentamens waar het om gaat, mag zij pas in de herkansingsweek doen.

En dat is een proportionele straf, voert de voorzitter van de examencommissie aan. De studente had kunnen weten dat zij door haar mail anderen in de gelegenheid stelde om te frauderen. Op het intranet HINT wordt duidelijk vermeld dat het beschikbaar stellen van stukken niet mag en het is ook meegedeeld bij de voorlichting in blok 1. Bovendien is er 'een lichte sanctie' opgelegd. **De twee fraudeurs hebben een aanzienlijk zwaardere straf gekregen.**

Het college van beroep sluit zich aan bij het verweer van de opleiding. Het mailen van de stukken gaat volgens het college verder dan het verlenen van inzage. Zo 'wordt misbruik wel erg gemakkelijk gemaakt'. Dit 'onzorgvuldige handelen' komt neer op het bieden van gelegenheid tot fraude, en ook daar staat een sanctie op. Er zit niks anders op, de studente moet wachten tot de herkansingsweek voordat zij haar tentamens mag maken. ■ *Esmé van der Molen*

Tekst Wammes Bos (HOP)

MIAC

*raden
van
toezicht*

OVERSCHAT

HIT

De perikelen bij de Hogeschool Inholland hebben niet alleen het college van bestuur maar ook de raad van toezicht de kop gekost: die trad af vanwege 'niet effectief ingrijpen'. En nu wil staatssecretaris Zijlstra meer invloed op de toezichthouders. Daar zitten ze zelf niet op te wachten.

'IEDEREEN DENKT ALTIJD DAT RADEN VAN TOEZICHT ALLES WETEN EN DAT DE LEDEN ER ENORM RIJK VAN WORDEN. Dat klopt allebei niet.' Hoogleraar onderwijseconomie Henriëtte Maassen van den Brink weet waarover ze spreekt. Ze voert nu al twee jaar de top honderd van 'machtigste vrouwen in onderwijs en wetenschap' aan die maandblad *Opzij* jaarlijks publiceert. Die ereplaats heeft ze mede verdiend door haar lidmaatschap van verschillende raden van toezicht, waaronder die van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Een zinnige functie, vindt ze, maar 'de macht van dergelijke raden wordt schromelijk overschat'.

Wat doen de raden van toezicht eigenlijk? Ruwweg houden ze in de gaten of het college van bestuur doet waarvoor het is ingehuurd: een hogeschool runnen die fatsoenlijk onderwijs geeft, waar men netjes met de financiën omspringt en die zich aan de wettelijke regels houdt. De toezichthouders bekleden (of bekleedden) meestal tamelijk hoge functies in het bedrijfsleven, de politiek-ambtelijke wereld of bij grote maatschappelijke organisaties, bijvoorbeeld in de zorg of het onderwijs. Geen docenten, want toezicht houden op jezelf is wat lastig. Eigen werknemers staan dus in het rijtje met onverenigbare functies; je kunt al geen lid van de raad van toezicht worden als een neef of nicht in de organisatie werkt.

En wie benoemt de leden? Niet de minister van Onderwijs, want het merendeel van de hogescholen be-

hoort tot de categorie 'bijzonder onderwijs', ook de Hogeschool Rotterdam. In de praktijk komt dat erop neer dat de raad van toezicht zijn eigen leden benoemt; een hogere instantie binnen de hogeschool bestaat immers niet.

VRIENDJESPOLITIEK?

Dat zou op vriendjespolitiek kunnen wijzen en ja, bij een vacature zoekt men allicht in de eigen netwerken. Daar staat tegenover dat de regels rond bestuur en toezicht in het hbo tegenwoordig transparant zijn. In 2006 publiceerde de overkoepelende HBO-raad een *branchecode governance* waar de hogescholen zich aardig aan lijken te houden: hoe aardig wordt op dit moment door een onafhankelijke evaluatiecommissie onderzocht, na de zomer zijn de resultaten bekend.

In die code staat van alles over benoemingen en de eisen waaraan kandidaten moeten voldoen. Er zijn hogescholen die de regels nog aangescherpt hebben. Ook de colleges van bestuur, en op bepaalde momenten de medezeggenschapsraad, spelen een rol, in ieder geval bij het opstellen van een profielschets.

Rijk word je niet van het lidmaatschap van een raad van toezicht. De beloning is openbaar, en er is een landelijke richtlijn dat de leden jaarlijks iets meer dan bruto 6000 en de voorzitter 9000 euro mogen toucheren. Ook de leden van de raad van toezicht van de Hogeschool Rotterdam ontvangen vergoedingen van deze omvang.

RIJK WORD JE NIET VAN HET LIDMAATSCHAP VAN EEN RAAD VAN TOEZICHT.

**Deskundige Peter Kwikkers:
'Er moet wat gebeuren'**

'Het is duidelijk dat er wat verbeteren aan het systeem van bestuur en toezicht op universiteiten en hogescholen. De *Wet op het hoger onderwijs en onderzoek* hoeft daar niet per se voor worden aangepast. Die is voldoende helder over de bevoegdheden van de raad van toezicht en het college van bestuur.

'Het lijkt me ook niet zinvol om instellingen te dwingen hun slecht functionerende besturen of raden te vervangen op straffe van verlies van bekostiging. Zo'n straf is meer een probleem dan een oplossing en het kalf is dan toch al verdrongen. Meer extern toezicht helpt evenmin, want de controletoeren is al omgevallen en de gedragscode governance is wat dit betreft ook summier. Wat misschien wel wettelijk verboden moet worden is dat iemand lid is van twee of meer raden van toezicht. Dat kan tot loyaliteitsproblemen leiden.

'Verder zie ik de oplossing in intern *redesign*. De kern van het probleem zit in het scheef getrokken evenwicht tussen colleges en directies enerzijds en de medezeggenschapsorganen anderzijds. Dat evenwicht moet worden hersteld en de raad van toezicht zou daar een goede bijdrage aan kunnen leveren.

'Leden van raden en toezicht zijn wel van goede wil, maar het ontbreekt hen vaak aan tijd en aandacht, aan kennis van wet- en regelgeving en aan inzicht in wat er bij een universiteit of hogeschool fout kan gaan. En dan gaat het vroeg of laat ook fout. Er moet wel wat gebeuren. Wegwuiwen van problemen als zouden het maar incidenten zijn, is niet verstandig.'

Peter Kwikkers, www.triasnet.nl, is onafhankelijk adviseur in hoger onderwijsbeleid-, bestuur, en -recht. Hij schreef onder andere in *Thema* het tweetuik 'Weten wij raad van toezicht' en hij is hoofdtauteur van de uit drie delen bestaande SDU-serie 'Wegen voor nieuw hoger onderwijs en wetenschap'.

'DAT WIJ HET COLLEGE VAN BESTUUR BENOEMEN IS EEN MACHTIG WAPEN.'

Toch is dat net een punt waarover Maassen van den Brink zich druk maakt. 'In Nederland doe je dit soort functies voor een fles wijn en een geranium. Dat is allemaal best, maar het ziet ernaar uit dat de overheid een grens wil stellen aan het aantal lidmaatschappen van toezichtraden, zoals dat ook al in het bedrijfsleven geldt. Maximaal vijf, het voorstel daartoe van SP'er Irrgang ligt nu bij de Eerste Kamer. Maar trek je dan nog wel de mensen die zeer deskundig zijn? Als die moeten kiezen tussen Philips en een hogeschool, dan weet je het wel. In het grotere bedrijfsleven betalen ze dertig-, veertigduizend euro.'

Kees van der Waaij, voorzitter van de raad van toezicht van de Hogeschool Rotterdam en in het dagelijks leven (nog even) directievoorzitter van Unilever Nederland Holding, erkent dat punt: 'Aan de andere kant doe je zoiets niet voor het geld, maar vanuit maatschappelijke betrokkenheid.'

'Precies', vindt Olaf Smits van Waesberghe, directeur van het Nationaal Register Commissarissen en Toezichthouders, een werving- en selectiebureau voor toezichthouders. 'Wij bemiddelen jaarlijks honderden mensen. Velen doen het om hun ervaring te delen. De stelling dat je straks geen mensen meer voor goede doelen en ziekenhuizen zult krijgen vind ik pedant.' Maar Maassen van den Brink houdt vol: 'De rol van raden van toezicht is beperkt en dat heeft mede te maken met het feit dat mensen het erbij doen. Het is hobbyisme. Je moet het toezichthouderschap professionaliseren, ze beter betalen. Maak er maar een baan van.'

BENOEMING CVB

De grote vraag is natuurlijk hoe effectief het toezicht is van de raden. Zo heel vaak vergaderen ze niet, veelal zo'n vier keer per jaar en bijvoorbeeld acht keer bij de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Zijn affaires zoals die bij Inholland te voorkomen? Van der Waaij: 'Ik ga niet oordelen over een collega-instelling, maar als ik kijk naar de kennis die we hebben, de gesprekken die we voeren op allerlei niveaus, dan denk ik dat we het goed geregeld hebben in Rotterdam.'

Zijn collega van de Hogeschool Utrecht, Maarten Rook, is iets voorzichtiger: 'In essentie weet je niet of je voldoende informatie hebt. We hanteren indicatoren, en dan gaat het niet alleen over de financiële onderwerpen maar ook over zoiets als de studenttevredenheid; dat is een onderwerp waar we de laatste jaren erg bovenop gezeten hebben. We hebben geen onaangename

verrassingen gehad.'

De voornaamste bron van informatie is het college van bestuur, terwijl dat net het orgaan is dat gecontroleerd moet worden. Vandaar, zeggen beide voorzitters, dat er een vertrouwensband moet zijn. Want, zegt Rook, 'de leiding heeft de leiding. Misschien is dat wel de belangrijkste taak van een raad van toezicht: zorgen dat er een goede leiding zit.' En Van der Waaij: 'Dat wij het college van bestuur benoemen is een machtig wapen.'

Toch zeggen de toezichthouders niet uitsluitend af te gaan op de bestuurders. Er zijn de nodige accountantsrapporten en periodiek vergaderen met de medezeggenschapsraden, of met instituuts- en dienstendirecties. Rook: 'En je moet als voorzitter zo nu en dan een receptie bezoeken. Daar proef je de sfeer van de instelling, je ziet wie er met wie spreekt en vooral ook wie *niet* met wie. Dat is heel nuttig.'

MEER ZEGGENSCHAP OVERHEID

Resteert de onlangs door staatssecretaris Zijlstra uitgesproken wens om waar nodig meer zeggenschap over de raden van toezicht van de hogescholen te krijgen. Dat geeft om te beginnen wettelijke problemen, signaleert de Tilburgse onderwijsjurist Paul Zoontjens: 'Hij kan de raden van toezicht niet benoemen, want het zijn bijna allemaal privaatrechtelijke instellingen. Maar als men er ergens een rotzooitje van maakt, kan hij een 'aanwijzing' geven dat men bijvoorbeeld bestuur en toezichtraad moet vervangen, op straffe van verlies van bekostiging. Zelf zou ik voorstander zijn van meer regulering door de HBO-raad, een eigen toezichtstestem.'

Maar bij de hogescholen zelf zit men niet te wachten op extra invloed van buiten, noch van het ministerie, noch van de HBO-raad. Kees van der Waaij van de HR: 'Als in dit land iets gebeurt, zoals de brand in Volendam, de vuurwerkkramp – vreselijke incidenten maar toch: incidenten – dan moet gelijk het hele bestel op zijn kop. Dat is nergens voor nodig.'

Maarten Rook van de Hogeschool Utrecht: 'Meer greep op de raden van toezicht? Dan ben ik de eerste die opzegt. Ik word geen loopjongen van de minister. Het is ook een illusie dat al dat extra toezicht beter bestuur oplevert. Alles is tegenwoordig in codes neergelegd, vroeger heette dat gewoon fatsoen. Toen hield men zich er soms niet aan, en nu is het niet anders. Wat voor nut heeft zo'n code dan?'

**MEELOPEN MET
STUDIEVERENIGING RISA**

Na school met medestudenten iets eten en drinken. Onder hbo'ers is het niet echt gebruikelijk, maar studievereniging RISA (Rotterdam International Students Association) heeft daar voor studenten van de Rotterdam Business School verandering in gebracht. Elke woensdag gaan ze op stap.

17.55 uur

'Daniel is coming, Melissa is coming, Cong is late...' Met collega-bestuurslid Kunal buigt voorzitter van de evenementencommissie Niels zich over een lijst met namen. 'Het wordt een drukke avond, er hebben zich 43 mensen aangemeld', vertelt hij. Met name studenten imbs (international business and management studies) komen sinds een tijdje elke woensdagavond bij elkaar om te eten, drinken en socializen. Normaalgesproken in Café de Beurs, maar omdat daar vanavond een besloten feest is, wijkt RISA deze keer uit naar eetcafé Saint Tropez op 't Stadhuisplein. Niels: 'Twee van ons staan bij de Beurs om mensen hierheen te verwijzen; misschien hebben ze de mail gemist.'

18.30 uur

Saint Tropez raakt voller en voller. Studenten die elkaar blijkbaar nog niet kennen, maken kennis met elkaar. Conversaties gaan in het Engels of het Nederlands en ondertussen loopt Niels met zijn lijst van student naar student. 'Is dat een aftekenlijst of zo? Tja, het is school, hè', lacht Paola, die voor het eerst een RISA-avond bezoekt. 'Ik was op stage naar Aruba en vind het gezellig om bij te praten. Er is alleen nog niemand van mijn klas. Maar ik vind het ook leuk om anderen te ontmoeten.'

19.20 uur

Aan de bar praat Shaw met een vriend die hij via RISA leerde kennen. 'I'm from China and in Rotterdam for study', vertelt Shaw die niemand kende en de ont-

moetingen via RISA daarom belangrijk vindt. 'It's a platform for students to communicate, make friends and meet after school.' Kaja uit Slovenië studeert als uitwisselingsstudent vanaf september op de HR maar hoorde pas onlangs over de RISA-avonden. 'My study is easy, so I have time for this.' Dat haar studie aan de HR zo meevalt, komt omdat ze universitair student is en dacht aan een universiteit te gaan studeren. De HR noemt zich in het buitenland Rotterdam University of Applied Science en het verschil met de 'gewone' universiteit is haar niet goed uitgelegd, vertelt ze. Toch is ze blij met de praktische opdrachten bij imbs, vertelt ze. 'I'm glad about that.'

19.40 uur

Daar is het eten. Niels legt zijn lijst even opzij en serveert de bordjes met macaroni uit. Voor RISA-leden (15 euro per jaar) is het eten gratis; uiteraard gaat het café er daarbij van uit dat de studenten ook wat drinken... En dat gebeurt, hoewel Shaw het bij een paar drankjes houdt. Na het eten trekt hij zijn jas aan om te vertrekken. 'I have to prepare the presentation I have tomorrow.'

20.50 uur

Er wordt gelachen, er zijn nieuwe vrienden gemaakt. Een deel van de veertig aanwezigen is al vertrokken, sommigen naar een café waar ze voetbal kunnen kijken. Ook de *Profielen*-redacteur verlaat Saint Tropez, de avond in. **Jos van Nierop**

R
W

*Je zult filosoof zijn en de baas van een krant. Elke dag op zoek naar de waarheid terwijl je weet dat die niet bestaat. Een gruwel? Niet voor **Rob Wijnberg (28)**, hoofdredacteur van nrc next, de jongste hoofdredacteur van een dagblad in Nederland ooit. Profielen sprak met hem.*

DE JONGSTE HOOFDREDACTEUR OOI ROB WIJNBERG

Tekst **Olmo Linthorst** Fotografie **Mick van de Wiel**

'WE LATEN ZIEN DAT WE NIEUWS MAKEN, NIET VOLGEN.'

WIE: ROB WIJNBERG

BIJZONDER: Rob Wijnberg is de jongste hoofdredacteur van een Nederlands dagblad. Zijn laatste boek *en mijn tafelheer is Plato* was na een paar maanden al het best verkochte filosofieboek in tien jaar.

LEUK OM TE LEZEN: Wijnberg schrijft nog steeds columns in *nrc next*, ook te lezen op nrcnext.nl. *en mijn tafelheer is Plato* is trouwens ook een aanrader. Scherp, humoristisch en met veel vaart geschreven.

WIJNBERG WIL GEEN KRANT MAKEN DIE ZEGT DE WAARHEID IN PACT TE HEBBEN. Hij wil zich ook niet langer beroepen op een klassieke journalistieke waarde als objectiviteit. Over de waarheid kun je discussiëren, weet hij, en objectiviteit bestaat niet. 'Neem de kop "Onrust in het Midden-Oosten". Dat is geen objectieve term, onrust. Nee, dat suggereert dat er een prettige, stabiele situatie was - en nu is er onrust. Hoe zagen de koppen eruit toen de Berlijnse muur viel? Onrust in Oost-Europa? Ik weet het niet, maar misschien eerder iets als "Eindelijk bevrijd!".'

HOE KUN JE DAT ALS KRANT ANDERS DOEN?

'Door meer aan zelfreflectie te doen. Heel veel journalistiek is lopendebandwerk. Kijk naar de verkiezingen. Als je een journalist vraagt waar-

om het belangrijk is om daarover te berichten, krijg je heel vaak antwoorden over democratie of over de stabiliteit van de coalitie. Maar waarom is het nou echt belangrijk? We weten allemaal dat een groot deel van de macht bij ambtenaren ligt, of in Brussel. Moeten we niet eens de andere kant op kijken? Dat is niet altijd makkelijk. Joris Luyendijk noemt dat pingpongen terwijl de anderen aan het voetballen zijn.'

ALS OBJECTIVITEIT NIET LANGER JE LEIDRAAD IS, WAT DAN WEL?

'Integriteit. Journalistieke, haast wetenschappelijke waarden als feitelijkheid, objectiviteit en volledigheid zijn ficties. Maar wat geen fictie is, is de houding van de journalist. Die moet zich bewust zijn van zijn perspectieven en daar eer-

'JOURNALISTIEKE WAARDEN ALS FEITELIJKHEID, OBJECTIVITEIT EN VOLLEDIGHEID ZIJN FICTIES.'

lijk over zijn. Je moet kunnen uitleggen waarom je een bepaalde keuze maakt.'

DOE JE DAT DOOR ALS HOOFDREDACTEUR WEKELIJKS EEN BLOG BIJ TE HOUDEN?

'Ja, maar ook gewoon door het bij een artikel te schrijven. Ik zou best meer van de redactie willen laten zien, bijvoorbeeld in de vorm van een smoeleboek op de site waarin je kunt lezen wie we zijn en wat ons drijft. Maar het zit hem vooral in onze houding; dat we laten zien dat we nieuws maken, niet volgen.'

Rob Wijnberg ging na een studie filosofie aan de Universiteit van Amsterdam in 2008 bij NRC aan de slag als opiniereedacteur. Daar begon hij al snel met het schrijven van filosofische analyses over actuele gebeurtenissen.

In zijn essays, en later ook zijn columns, zijn de media nooit ver weg. In de proloog van zijn laatste essaybundel, *en mijn tafelheer is Plato* (2010), veegt hij de vloer aan met de politiek en media in Nederland - met een heel grappige, ver doorgevoerde tennismetafoor. Van deze laatste bundel, vertelt Wijnberg niet zonder trots, zijn al veertigduizend exemplaren verkocht, het best verkochte filosofieboek in tien jaar. Maar in 2007 beschreef hij in zijn pamflet *Boeiuh* al hoe het komt dat media steeds harder schreeuwen en tegelijkertijd steeds minder aandacht krijgen.

'De nieuwsvoorziening in ons land wordt gedreven door commerciële belangen', zegt Wijnberg. 'De centrale drijfveer van de journalistiek is het verkopen van hun publiek aan adverteerders. En niet het verkopen van informatie aan lezers. Dat leidt tot een bepaald soort journalistiek waarbij het trekken van aandacht vooropstaat. Hoe win je publiek? Door informatie in de vorm van wedstrijdjes te gieten, zoals bijvoorbeeld bij de verkiezingen. Door een uitslag te suggereren, door competitie in te brengen. Egypte versus Mubarak. Kluun versus Koch, wie verkoopt meer?'

'VEEL PRATEN. DAT KAN IK OOK HET BESTE.'

JOURNALISTEN CREËREN OP DIE MANIER EEN GEVOEL VAN URGENTIE?

'Precies. Aan de andere kant is er het dagelijks leven van al die lezers. Elk jaar scheiden, ik noem maar wat, miljoenen mensen. Media besteden daar alleen aandacht aan als er een scheidingsbeurs is, terwijl voor die miljoenen mensen dit het belangrijkste issue in hun leven is. Voor hen is de scheidingsbeurs geen aanleiding - het is slechts een journalistieke aanleiding.

'De manier waarop journalisten de aandacht trekken, de steeds hardere schreeuw, heeft precies het tegenovergestelde effect: We kweken desinteresse. Bij alles wat we doen, suggereren we dat jij de krant niet leest als we niet heel hard schreeuwen. Je veronderstelt structurele desinteresse bij de lezer. Je zou het ook kunnen omdraaien. Je kunt zeggen: ik ga uit van de interesse van mensen in andere mensen, in de wereld, en ik bedien ze door die interesse te volgen. Volgens mij krijgen mensen dan ook het gevoel dat je ze serieus neemt.

'Kijk naar de programma's van de Keuringsdienst van Waarde of documentairemaker Louis Theroux. Hij maakt machtig mooie documentaires - zonder geschreeuw. Er zitten ook geen kunstmatige hoogtepunten in. Als je ervan uitgaat dat informatie niet eerst opgepimpt hoeft te worden voordat iemand het vreet, ervaren mensen het denk ik als interessanter.'

WAARAAN HERKEN JE DE HAND VAN WIJNBERG IN DE KRANT?

'Laat ik vooropstellen dat die heel beperkt is, maar een in het oog springende verandering is de nieuwe pagina drie. Die is aan mijn brein ontsproten. Daar staan nu geen korte nieuwsberichten meer, maar context bij een nieuwsbericht. Die context heb je nodig om te kunnen beoordelen of de feiten en meningen over een gebeurtenis logisch bij elkaar passen.

'Neem als voorbeeld het zeventienjarige meisje dat werd opgepakt vanwege een 'bomtweet' waarin ze dreigde een bom in haar school te plaatsen. Hoe weet je of het normaal is dat ze gelijk werd opgepakt als je niet weet dat er de hele dag door dreigtweets verschijnen? En als je niet weet hoe de politie normaalgesproken dreigementen beoordeelt? Of hoe andere landen dat aanpakken? Dat betekent veel uitzoeken. Met deze nieuwe pagina zijn drie mensen een hele dag bezig.

'Een ander plan is om een mediapagina te maken die de macht van de media beschrijft, en niet de kijkcijfers of de nieuwe cd van Gerard Joling. Welke campagne voert de *Telegraaf* nu weer en waarom? De media bepalen voor een groot deel hoe we over dingen denken, hoe we stemmen, enzovoorts. Maar het gekke is dat op geen enkele mediapagina die macht centraal staat.'

'DE STEEDS HARDERE SCHREEUW WAARMEE JOURNALISTEN DE AANDACHT PROBEREN TE TREKKEN, HEEFT HET TEGENOVERGESTELDE EFFECT: WE KWEKEN DESINTERESSE.'

HOE REAGEERT DE REDACTIE OP DEZE VERANDERINGEN?

'Niet iedereen is het altijd met me eens. Er zijn, godzijdank, altijd mensen die er anders over denken. Ik heb al minstens tien redacteurs aan mijn bureau gehad die klagen over de leeslast van de nieuwe pagina drie. Mijn manier van leiding geven is in zo'n geval toch vooral veel praten. Dat kan ik ook het beste. Ik moet het hebben van mijn intellectuele overtuigingskracht.'

EN HOE KRIJG JE DE LEZERS MEE? BEN JE NIET BANG VOOR EEN DALENDE OPLAGE ALS JE HET ROER DRASTISCH OMGOOIT?

'De kunst is om iets te verkopen waar je zelf in gelooft. Als je mensen de vraag stelt hoe je meer lezers kunt trekken, beantwoorden ze die door te zeggen dat je dan moet weten wat je lezers willen. Vervolgens moet je een marktonderzoekje doen en precies inspelen op wat de lezers zeggen. Heel storend vind ik dat. 'Zelf geloof ik er absoluut niet in dat je alle interesses van mensen op die manier kunt meten. Had ik een paar jaar geleden gevraagd aan de lezers of ze elke week een lang filosofisch essay in hun krant zouden willen, over denkers die dood en onbekend zijn en die iets zeggen over de actualiteit, dan had waarschijnlijk 99 procent bedankt. Toch is dat een populaire rubriek geworden. Mensen ontdekten een interesse die ze daarvoor niet hadden. Als je het aanbod alleen maar laat sturen door de vraag krijg je massaconsumptie. Dat vind ik het nadeel van marktwerking: het eindproduct is vaak een zouteloos geheel. Het enige wat je kunt doen is in weerwil van de managementpraatjes in je eigen product blijven geloven.'

JE KUNT ALTIJD NOG JE GELD VERDIENEN IN NICHES.

'Precies. Ik ben liever een smaakvolle niche dan een zouteloos massaproduct. En onderschat ook niet hoe groot de groep met smaak is.' □

Langstudeerboete langs de wetenschappelijke meetlat

STUDENTEN EN BELANGENCLUBS LATEN LUIDKEELS WETEN WAT ZE VINDEN VAN DE BOETE VOOR LANGSTUDEERDERS, MAAR HOE DENKEN TOPWETENSCHAPPERS EROVER?

'HET LIJKT EFFECTIEVER OM HERKANSINGEN AF TE SCHAFFEN'

HET IS INMIDDELS ALGEMEEN BEKEND: WIE MEER DAN EEN JAAR UITLOOPT IN ZIJN BACHELOR- OF MASTEROPLEIDING MOET STRAKS DRIEDUIZEND EURO MEER COLLEGEgeld BETALEN. GAAN STUDENTEN DAAR ECHT SNELLER VAN STUDEREN EN IS DAT OOK WENSELIJK? HOGLERAREN UIT VERSCHILLENDE DISCIPLINES REAGEREN OP DE LANGSTUDEERMAATREGEL.

Waarom mochten studenten vroeger treuzelen en nu niet meer?

'De maatregel weerspiegelt de normalisering van het studentenleven', stelt socioloog Paul Schnabel, directeur van het Sociaal Cultureel Planbureau. Hij vindt zelf ook dat één jaar uitloop per bachelor- en per masteropleiding voldoende zou moeten zijn.

'Vroeger hadden mensen het idee dat studeren een levensstijl was, dat studenten levenservaring moesten verwerven, maar dat was de theorie. In de praktijk hadden de meesten gewoon te weinig te doen en daardoor deden ze ook steeds minder. En ze hielden zich heus niet allemaal met persoonlijke vorming bezig.

'De hele universiteit wordt trouwens genormaliseerd. Vroeger hoefden professoren niet te publiceren als ze daar geen zin in hadden, laat staan dat er een externe evaluatie van het onderzoek plaatsvond. En niemand keek ervan op als een hoogleraar niet kwam opdagen bij een college. Bovendien werd er minder getoetst, minder onderzoek gedaan en minder gepromoveerd. Tegenwoordig moet iedereen laten zien wat hij uitvoert. Het is zowel voor studenten als voor docenten zakelijker geworden. Gelukkig maar.'

Wordt het hoger onderwijs niet te schools, als iedereen snel klaar moet zijn?

'De langstudeermaatregel is inderdaad bedoeld om de efficiëntie te bevorderen', meent René Boomkens, hoogleraar cultuurfilosofie aan de Rijksuniversiteit Groningen. 'De dreiging van een boete disciplineert je tot braaf en efficiënt studeren. De regeling is geformuleerd als een soort strafwerk, vanuit het idee dat het universiteiten veel moeite kost om studenten aan te sporen, en studenten om zichzelf te disciplineren.'

En dat heeft gevolgen: 'Het volgen van twee studies wordt zo ontmoedigd, terwijl dat nu juist voor een kritische blik op het eigen vakgebied kan zorgen. Impliciet is het advies: 'schoenmaker, hou je bij je leest'. In intellectueel opzicht is dat riskant. Je zit niet alleen op de universiteit om een beroepskwalificatie te behalen, maar ook omdat je een belangrijke maatschappelijke rol gaat vervullen. Zo wordt de bijl gezet aan het bildungsideaal.'

Is het niet gek dat deze wet ook voor de huidige studenten gaat gelden?

'De wet op de langstudeerders wordt nogal bruusk ingevoerd, voor iedereen tegelijk', stelt Paul Zootjens, hoogleraar onderwijsrecht van de Universiteit van Tilburg. 'In de wet ontbreekt het overgangsrecht voor de huidige studenten. En dat is typerend voor een kabinet in crisistijd. Het zit er maar vier jaar en wil bezuinigen. Tijd is geld: de wet moet snel van kracht zijn om een bezuiniging op te leveren.'

'Hetzelfde zag je in de jaren tachtig, toen de Harmonisatiewet door het parlement werd geloodst. De Landelijke Studenten Vakbond spande een rechtszaak aan en doet nu alsof ze die zaak destijds heeft gewonnen. Maar dat is niet zo. De studenten kregen alleen een symbolische uitspraak van de Hoge Raad dat de wet in strijd was met het rechtszekerheidsbeginsel, waar onze hoogste rechter

verder niets aan kon veranderen.

'Want anders dan in Amerika kan de Nederlandse rechter wetten niet toetsen aan de grondwet. De Hoge Raad heeft daaruit geconcludeerd dat de rechter de wetten dan ook niet aan het ongeschreven recht kan toetsen, waar het rechtszekerheidsbeginsel onder valt.

'Destijds 'won' de LSVb de strijd alsnog, omdat regering en Tweede Kamer zich nog eens achter de oren krabden na de uitspraak van de Hoge Raad. De politiek heeft toen zelf de wet aangepast; de rechter kon dat niet doen.

'Mochten studenten opnieuw een rechtszaak aanspannen, dan moeten ze aanvoeren dat de nieuwe wet het individuele recht op onderwijs aantast doordat ze de verwachtingen die ze bij de start van de opleiding hadden in negatieve zin moeten bijstellen. Het recht op onderwijs staat in het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens, en daar mag de rechter nieuwe wetten wél aan toetsen.'

Is het economisch gezien zinvol om treuzelstudenten te beboeten?

'Zaken als creativiteit en nieuwsgierigheid zijn niet goed in geld uit te drukken', zegt Esther-Mirjam Sent, hoogleraar economische theorie en economisch beleid aan de Radboud Universiteit Nijmegen. 'De economie heeft zijn beperkingen. De magnetron is uitgevonden toen iemand met een stuk chocolade langs een radar liep en merkte dat die chocolade smolt. Zo'n ontdekking kun je niet in een investeringsmodel vangen.'

'Maar je kunt natuurlijk wel spreken over het effect van financiële prikkels, zoals het verhoogde collegegeld voor langstudeerders. Economen hopen altijd dat studenten rekening houden met zulke prikkels en sneller gaan studeren, maar zo rationeel zijn mensen niet. Ze denken op de korte termijn. Als studenten nu een tentamen missen, voelen ze nog niet dat het ze over een paar jaar geld kan kosten.'

'Daarom zou je hen dichter op de huid moeten zitten. Het zou meteen geld moeten kosten als studenten voor een tentamen zakken. Maar effectiever lijkt het me om de herkansingen af te schaffen. Ik heb vijftien jaar in Amerika gewoond en daar bestonden zulke herkansingen niet: iedereen haalde gewoon het tentamen. Dat is in het belang van studenten. En het heeft nog een voordeel: docenten hoeven geen tijd aan de herkansingen te besteden. Die tijd kunnen ze gebruiken voor betere begeleiding. Het is ook goed voor hun motivatie: ze zijn geen docent geworden om een herkansing na te kijken.'

Voor wie is de boete erger: voor jongens of voor meisjes?

'De kans is reëel dat de langstudeerboete jongens harder zal raken dan meisjes', zegt Yvonne Benschop, hoogleraar organizational behavior & genderstudies van de Radboud Universiteit Nijmegen. 'Want jongens studeren over het algemeen minder snel en minder goed.' Ze is bovendien bang dat de maatregelen studenten aanzetten tot calculerend gedrag: dat bijvoorbeeld universitaire studenten precies twee keer een jaar gaan uitlopen.

Maar daar kijkt Gloria Wekker anders tegenaan. De hoogleraar genderstudies aan de Universiteit Utrecht denkt dat de boete vooral vrouwen zal treffen die op latere leeftijd gaan studeren. Ook studenten uit minderheidsgroepen hebben er meer last van, schat zij in. 'Deze groepen hebben meer zorgen dan een student van 21. Leden van etnische minderheidsgroepen volgen vaker grillige paden door het onderwijs. Ze maken omwegen en stapelen opleidingen. Ze beginnen vaak onderaan. Het zou buitengewoon zuur zijn als deze groep studenten extra druk te verduren krijgt. Maar ook vrouwen met kinderen die naast hun werk in deeltijd studeren kunnen het als een te zware last ervaren.' □

HOP, Marijke de Vries & Bas Belleman

'IN DE WET ONTBREEKT HET OVERGANGSRECHT VOOR HUIDIGE STUDENTEN. DAT IS TYPEREND VOOR EEN KABINET IN CRISISTIJD.'

'DE KANS IS REËEL DAT DE LANGSTUDEERBOETE JONGENS HARDER ZAL RAKEN DAN MEISJES.'

Het viel fotograaf en oud-HR-student Marc Nolte op dat in Rotterdam een lichte modeontwerpers is opgestaan die - **wars van franje en tierlantijnen** - mode maakt die niet alleen mooi is, maar ook **draagbaar en functioneel**. Hij vond drie van deze ontwerpers bereid om hun ontwerpen te tonen in het Sonneveldhuis. WdKA-mode om trots op te zijn.

ontwerp van Ruby Verhoeven

ontwerp van Suzanne Dikker

ontwerp van Charlotte Kan

PRÊT À PORTER

OP Z'N ROTTERDAMS

Fotografie, concept & styling: **Marc Nolte**
 Haar & make-up: **Frances Krol**
 Model: **Bernice Linssen**
 Tekst: **Esmé van der Molen**

Charlotte Kan (31)
Afgestudeerd in 2007 (cum laude)
Label Charlotte Kan

Suzanne Dikker (23)
Afgestudeerd in 2009
Label Suzanne Dikker

Ruby Verhoeven (21)
Afgestudeerd in 2010
Minicollectie in de maak

CHARLOTTE KAN

'DAT JE CREATIEF BENT, WETEN WE AL. NU IS HET TIJD OM OOK HET ZAKELIJKE DEEL SERIEUS OP TE PAKKEN.' DAT HOORDE Charlotte Kan VAN EEN MEDEWERKER VAN SYNTENS DIE GESPECIALISEERD IS IN CREATIEVE ZAKELIJKE DIENSTVERLENING.

'Het klopt, de eerste jaren heb ik me vooral gericht op de creatieve kant', vertelt Kan in haar Rotterdamse atelier. 'Maar toen ik vorig jaar korte tijd met andere ontwerpers een minishop runde op de Meent, merkte ik dat ik het leuk vond om direct met mijn klanten in contact te komen. Dat zette me aan het denken: Wat kon ik doen om mijn kleding beter onder de aandacht van het publiek te krijgen én financieel beter te draaien. **Het is namelijk niet makkelijk om je brood te verdienen in de mode.**

De investeringen die ik nu doe, bijvoorbeeld in stoffen, verdien ik pas volgend jaar terug. Bovendien is het werk arbeidsintensief: In de jurk die je op de foto ziet, heb ik drie à vier uur werk zitten. Dat is zonder ontwerptijd.'

De aandacht op het ondernemerschap viel samen met de behoefte van Kan om ook creatief op een andere manier te werken. 'Ik maakte altijd twee keer per jaar een collectie. Maar nu doorloop ik de cyclus van ontwerp tot eindproduct in één maand: het Play&Pose project. Elke maand ontwerp ik een kledingstuk dat ik opstuur naar een modeblogger. Zij stelt daarmee een outfit samen en post dat op haar blog. Ik laat me al jaren inspireren door deze bloggers. Door hen te betrekken bij de presentatie van mijn kleding 'neem' ik niet alleen, maar geef ik ook iets terug. **Tegelijkertijd heb ik een webshop geopend.**

Haar ontwerpen kosten tussen de 40 en 400 euro, en onderscheiden zich in draagbaarheid, eenvoud en kwaliteit. 'Het zijn de subtiele dingen waarin je mijn hand terugziet; een T-shirt heeft bijvoorbeeld één aangeknipte en één aangezette mouw. Dat soort details leent zich niet voor de catwalk, maar wel voor presentatie op internet. Ik hoop dat Play&Pose dit jaar voor een omslag zal zorgen.'

www.designersunited.com

www.charlottekan.com

PRÊT-À-PORTER OP Z'N ROTTERDAMS

SUZANNE DIKKER

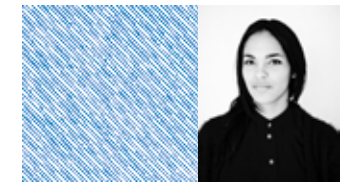
MET EEN KLEINE INGREEP IETS GROOTS DOEN, DAT IS WAT Suzanne Dikker PROBEERT TE REALISEREN IN HAAR ONTWERPEN. 'DOOR BIJVOORBEELD RIMPELS EN PLOOIEN AAN TE BRENGEN, KUN JE IETS BIJZONDERS MAKEN VAN EEN EENVOUDIG VEST. DAAR HOU IK VAN', VERTELT DIKKER.

'Ik maak geen extreme dingen. Mijn commerciële collectie is makkelijk te dragen en te combineren. Ik geloof ook niet zo in een winter- en zomercollectie: Mijn kleren kun je het hele jaar aan, eventueel met een vest of legging als het koud is.

'De huidige collectie bestaat uit ongeveer twaalf stukken waarmee je eindeloos kunt combineren. De prijzen variëren van 59 tot 249 euro. Ik ontwerp en maak alles zelf. Daarnaast heb ik een bijbaantje bij Boijmans Van Beuningen want van mijn label alleen kan ik nog niet rondkomen. Toch wil ik proberen om iets op te bouwen als zelfstandig modeontwerper. Ik heb alle tijd met mijn 23 jaar, en bij een groot merk werken kan altijd nog. Wel wil ik naast mijn commerciële collectie de komende tijd meer experimenteel gaan werken. Op zoek gaan naar minder voor de hand liggende combinaties van texturen, materialen en vormen of kijken wat er mogelijk is in het silhouet, bijvoorbeeld door te experimenteren met rok lengte. **Mensen zijn vaak bang voor het experiment, maar voor mezelf is het juist interessant om met wedstrijden en shows mee te doen en te blijven experimenteren.**

www.designersunited.com

www.suzannedikker.com

RUBY VERHOEVEN

Ruby Verhoeven LIJKT ZO WEGGELOPEN UIT EEN FOTOSHOOT VAN HAAR EIGEN COLLECTIE. TOCH ZIJN HET GEEN EIGEN ONTWERPEN DIE ZE DRAAGT. 'DAAR VIND IK MEZELF TE JONG VOOR. ALS IK MIJN EIGEN KLEDING AAN HEB, ZIE IK ER NAAR MIJN IDEE TE GEKLEED UIT VOOR MIJN LEEFTIJD. BOVENDIEN PAS IK HET MEESTE NIET. ALLES IS IN MAAT 34-36 GEMAAKT, DE MAAT DIE OP DE CATWALK WORDT GEHANTEERD. Op dit moment is er nog niet genoeg vraag naar grotere maten, dus heb ik die niet op voorraad.'

Na de intensieve afstudeerperiode in de zomer van 2010 heeft Verhoeven een korte pauze genomen van het ontwerpen. Inmiddels heeft ze de draad weer opgepakt. **'Ik heb een subsidie gekregen** die ik investeer in een nieuwe collectie als opvolger van mijn vorige collectie *Ik zie ik zie wat jij niet ziet*. Een standaardcollectie bestaat uit acht à negen outfits, nu wil ik er vijf à zeven maken. **Daarmee wil ik exposeren en aan wedstrijden meedoen.** Verkopen mag ook, maar het gaat me nu nog niet om het vestigen van een eigen label. Misschien is dat iets voor over een paar jaar. Eerst wil ik ervaring opdoen via een baan of een masterstudie, bij voorkeur in het buitenland. Mijn droombaan is die van ontwerper bij Acne Jeans in Zweden. Als ik zo'n kans kreeg, zou ik vandaag nog mijn koffers pakken. Maar of het nou een label, baan of studie wordt; ik wil hoe dan ook verder in de mode.'

www.rubyverhoeven.com

Onlangs verscheen er een artikel van zijn hand in het toonaangevende tijdschrift **International Journal on Tall Buildings and Urban Habitat**. *Profielen* sprak met Gerard Peet, docent ruimtelijke ordening en planologie over zijn zoektocht naar **the origin of the skyscraper**.

WIE:

Gerard Peet, civiel ir (TU Delft), docent ruimtelijke ordening en planologie HR

GEEFT O.A. LES IN:

Geschiedenis van de stad
Hoogbouw
Ondergronds bouwen

ONDERZOEKSGBIEDEN:

Niet-Amerikaanse geschiedenis van wolkenkrabbers
Geschiedenis van Rotterdamse stadsontwikkeling

PUBLICATIES:

Walvissen en dolfinen in de Noordzee (2006)
Kleine Rotterdamse Pinguin Encyclopedie (2003)
Burgermansgepruts, 100 jaar Heemraadssingel (2000)

EERDER:

Lid gemeenteraad Rotterdam (1994-2002)
Zelfstandig ondernemer/architect: S.E.A. Foundation (1982-1994)

De wolkenkrabber: on-Amerikaans

'DIT ARTIKEL IS DE OPMAAT NAAR EEN BOEK OVER DIT ONDERWERP DAT IK DIT JAAR HOOP AF TE RONDEN. HET IDEE IS VOORTGEKOMEN UIT HET KEUZEVAK OVER HOOGBOUW DAT IK GEEF. WELKE BIJDRAGE LEVERT HOOGBOUW AAN DE ONTWIKKELING VAN STEDEN? WAAROM BOUWEN MENSEN HOOG?'

Het antwoord is eigenlijk simpel: omdat het zin heeft en omdat er geld mee verdiend kan worden. Hoogbouw zorgt voor een compacte stad, lost gebrek aan ruimte op. Daarnaast draagt het bij aan het imago van een stad. De aanwezigheid van wolkenkrabbers laat zien: dit is geen dorp maar een stad. En tot slot kunnen wolkenkrabbers dienen als symbolen van macht, economisch of religieus.'

KERKTOREN IS GEEN WOLKENKRABBER

Wat is eigenlijk een wolkenkrabber? 'Er zijn technische definities waarin een staalconstructie, stalen frame en een lift bepalend zijn. Zelf vind ik het belangrijker om te kijken hoe een gebouw in zijn tijd werd waargenomen. Dan is het een hoog gebouw met meerdere etages om mensen te huisvesten. Het gebouw is dus bedoeld om te wonen of te werken. Daarom is een kerktoeren geen wolkenkrabber. De definitie van hoog varieert natuurlijk in de tijd. In de negentiende en begin twintigste eeuw werd 35 meter aangehouden om een gebouw als wolkenkrabber te classificeren. Voor moderne gebouwen hanteer ik een hoogte van 150 meter en hoger.'

WOLKENKRABBERS IN HET ROMEINSE RIJK

'In mijn onderzoek laat ik zien dat wolkenkrabbers veel Europees zijn dan men vaak denkt.

Wolkenkrabbers komen uit Amerika, dat is de notie die bij de meeste mensen leeft. De eerste zou het Home Insurance Building (1885) in Chicago zijn. Echter: in de achttiende eeuw kunnen we al wolkenkrabbers in Europa aanwijzen: de City Chambers (1753) in Edinburgh bijvoorbeeld, of de Mathematische Turm (1758) in Kremsmunster. Er zijn zelfs bronnen waaruit blijkt dat er al wolkenkrabbers waren in het Romeinse Rijk.'

'WAAROM BOUWEN MENSEN HOOG? OMDAT HET ZIN HEEFT.'

De vraag die Peet bezighoudt, is dus wat er buiten Amerika gebeurde en hoe de wereld Amerika heeft beïnvloed. 'We onderscheiden twaalf bouwstijlen voor hoge gebouwen: modernisme, expressionisme en art deco bijvoorbeeld. Van die twaalf stijlen zijn er maar drie in Amerika ontwikkeld, de andere negen zijn Europees.

'In het bijzonder wordt de techniek die voor wolkenkrabbers nodig is aan Amerikanen toegeschreven, maar ook daar ligt het verhaal wat genuanceerder. De Amerikaan Otis bijvoorbeeld vond een lift uit die ook veilig was. Maar de uitvinding die nodig was om liften te kunnen maken die hoger gingen dan zestig meter komt uit Duitsland en ook de eerste elektrische lift, van Siemens, komt uit Duitsland.

'Bovendien verschilt de manier waarop men stedenbouwkundig met wolkenkrabbers omgaat. In Amerika verrijzen wolkenkrabbers daar waar vastgoedontwikkelaars grond kunnen kopen; daar is hoogbouw *a machine that makes land pay*, een gebouw waarmee hoge grondprij-

zen met winst terugverdiend kunnen worden. In Europa zijn wolkenkrabbers juist een middel om stedenbouw vorm te geven. Op de tekentafel wordt ingepland waar ze komen.'

ONDERZOEK IN HET ONDERWIJS

'Voor het vak hoogbouw is behoorlijk veel belangstelling. Ik gebruik m'n eigen onderzoeken, naast ander materiaal natuurlijk, als lesmateriaal en op hun beurt dragen studenten ook aan mijn onderzoeken bij. Een paar Turkse meiden hebben voor mij de geschiedenis van een gebouw uit Istanbul uitgezocht waarover ikzelf eigenlijk niets kon vinden. Daarnaast ben ik al jaren bezig om een beeldbank aan te leggen van de eerste wolkenkrabber van zoveel mogelijk steden over de hele wereld, en ook daaraan leveren studenten een bijdrage. Zij hebben foto's gemaakt van wolkenkrabbers waar ik zelf geen beeld van kon vinden. Ik heb er nu een paar honderd.'

AVONTUURLIJK ONTWERPEN

Peet zat twaalf jaar in de gemeenteraad van Rotterdam en had onder andere stedenbouw en ruimtelijke ordening in zijn portefeuille. Zien wij de hand van Peet in de Rotterdamse stedenbouw terug? 'Nou nee hoor', lacht hij. 'De invloed van gemeenteraadsleden op het stedenbouwkundige ontwerp is beperkt, en terecht. Het is eigenlijk afschuwelijk als politici zich bemoeien met architectuur. Wel heb ik, samen met vier, vijf andere raadsleden, proberen te bevorderen dat architectuur meer is dan dertien in een dozijn en heb ik ambitie en kwaliteit toegejuicht. Een beetje avontuurlijke ontwerpen, daar houd ik van.' ■ *Dorine van Namen*

EDWIN KOOLEN

Oud-student bouwkunde **Edwin Koolen (22)** deed onderzoek naar 'geheimzinnig' hightech beton. Het ging hem 'de pet te boven', maar hij won er wel een prijs mee.

Tot 2010: **bouwkunde**
Nu: **constructeur bij VORM bouw**

CV**2006**

Bouwkunde HR

2009

Stage bij aannemer in Roosendaal

2010

Afgestudeerd ('bijna cum laude')

2010

ENCI studieprijs beton

2010

Constructeur bij VORM Bouw

AFGESTUDEERO

GELEERD OP DE HR:

zelfstandig werken.

De ruimte om keuzes te maken.

GEMIST OP DE HR:

strengere eisen. Het niveau van veel medestudenten was echt onder de maat, maar toch studeerden zij af.

OP DE OPLEIDING HAALDE JE ZE ER ZO TUSSENUIT, DE STUDENTEN MET EEN ARCHITECTUUR-MINOR. 'DAT WAREN DE KUNSTZINNIGE TYPES, ZEG MAAR.' Vroeger, op het vwo in zijn geboortedorp Fijnaart (Brabant), speelde Edwin Koolen ook een tijdje met de gedachte om architect te worden. 'Ik was geïnteresseerd in gebouwen, en dan kom je al snel daar op uit.' Maar toen Koolen zich werkelijk ging verdiepen in de wereld van de bouwkunde en techniek, kwam hij erachter dat hij niet het architect-type was. 'Ik heb wel even overwogen om naar de universiteit te gaan, maar ik had meer zin in een praktische vervolgopleiding. Ik was wel klaar met al die boeken en theorie.' Koolen is van de realistische school. Het maakt in feite niet uit hoe het eruitziet, als een bouwwerk maar haalbaar en functioneel is. Na twee oriënterende jaren op de HR koos hij voor de richting constructie.

OP JE SLOFFEN

Of hij zich als gymnasiast wel voldoende uitgedaagd voelde op het hbo? 'Dat lag volledig aan je eigen instelling. Je kon het op je sloffen halen, als je daarvoor koos. Veel medestudenten vonden dat prima. Ik heb me vaak geërgerd aan het niveau van studenten en vond dat ze te gemakkelijk hun punten kregen. Zelf werkte ik vaak samen met dezelfde vier mensen die allemaal heel gedreven waren. We inspireerden elkaar en probeerden altijd het maximale uit een opdracht te halen.'

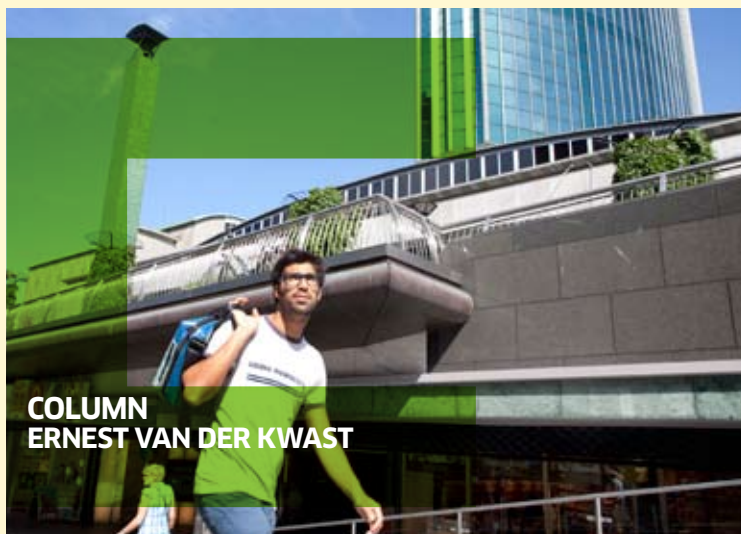
Tijdens zijn zoektocht naar een afstudeeropdracht stuitte hij samen met zijn compagnon Paul van Rijen op het ingenieursbureau CAE Nederland, dat de twee bouwkundestudenten wilde inschakelen voor een grensverleggend onderzoek naar het in Nederland nog vrij onbekende, hightech 'ultra hoge sterkte beton' (uhsb). Koolen: 'In sommige landen, zoals Japan en Frankrijk, wordt dit beton al geproduceerd en toe-

gepast in bijvoorbeeld bruggen. Wij moesten onderzoeken hoe dit unieke materiaal, waar je constructies mee kan maken die met 'normaal' beton nooit haalbaar zouden zijn, in de Nederlandse markt zou passen.'

ULTRA HOGE STERKTE BETON

Koolen en Van Rijen doken in een omvangrijk literatuuronderzoek en stelden richtlijnen en rekenregels op voor het gebruik van uhsb in Nederland. Ze meenden vervolgens dat het dan ook maar toegepast moest gaan worden, en wel in het nieuw te ontwikkelen gebouw De Pontsteiger te Amsterdam. Een uitdagend ontwerp, zeer geschikt voor het gebruik van innovatief bouw materiaal als uhsb. Maar helaas, de twee ambitieuze studenten werden op twee machtige fronten tegengewerkt: De Nederlandse overheid met haar strenge wet- en regelgeving omtrent bouwen - het hightech materiaal moest nog officieel erkend worden - en de monopolistische houding van de buitenlandse uhsb-fabrikanten. Het spul werd niet vrijgegeven, het was geheimzinnigheid troef. Uiteindelijk bleek de duur van hun afstudeerperiode niet opgewassen tegen deze twee taai tegenstanders. 'Het ging me allemaal wel een beetje de pet te boven', erkent Koolen. Toch kregen de afstudeerders als eindcijfer een negen voor hun project.

'Een interessante zoektocht naar de toepasbaarheid van nieuw materiaal', meende de jury van de ENCI studieprijs beton, en daarom kregen Koolen en Van Rijen deze eind 2010 uitgereikt voor hun onderzoek. Koolen is nu vooral blij dat hij bij zijn huidige werkgever VORM bouw in Papendrecht weer 'tastbare' dingen kan doen. Voor deze praktijkman geen diepgaande onderzoeken naar hightech beton meer. 'Daar ben ik wel klaar mee.' ■ *Sabine Schipper*

COLUMN
ERNEST VAN DER KWAST

FOTO: LEVIEN WILLEMSE

Cadeauwinkel

HET IS ALTIJD UITVERKOOP BIJ WAH KIU OP HET KRUISPLEIN

De letters in het woord 'SALE' hebben hun kleur verloren. Als ik naar binnen stap, klinkt er een vrolijk belletje en je vergeet meteen de bouwput die de buitenwereld is. Wah Kiu is een universum op zich. Een cadeauwinkel die eruitziet als een snoepwinkel. Zuurstokkleuren. Wah Kiu verkoopt bijna alles. Wie een Boeddhabeeld wil aanschaffen kan kiezen uit talloze modellen. Maar wie zijn oma een dvd-recorder cadeau wil doen, is ook aan het juiste adres.

Meneer Cheung is de bedrijfsleider. Hij draagt een pak en ziet eruit als een verdwaalde makelaar. Hij vertelt mij dat de eigenaar een oud mannetje is dat in Amsterdam woont. Heel soms komt hij in de winkel in Rotterdam. Je denkt aan de sfeer die hoort bij een staatsbezoek. Iedereen houdt zijn adem in, personeel en producten. De eigenaar spreekt vijf woorden: 'Het is een prachtige dag.'

De meeste klanten van Wah Kiu zijn dagjesmensen, vertelt meneer Cheung. Sommige toeristen gaan naar Museum Boijmans Van Beuningen, anderen gaan naar Wah Kiu. Volgens mij zijn er mensen die zouden willen wonen in de winkel op het Kruisplein. Ik zou er op een olifant doorheen willen stampen. Maar dat zeg ik niet. Ik zwijg, ik kijk, en dan vraag ik het aan meneer Cheung: 'Wat verkoopt u niet?' De bedrijfsleider denkt even na. 'Auto's', zegt hij. 'En wat nog meer niet?' Meneer Cheung denkt weer na. Dan zegt hij: 'Koelkasten.' Ik laat een stilte vallen. Daarna zeg ik: 'Wat nog meer niet?' Nu kijkt meneer Cheung een beetje ongemakkelijk. Ik wil het p-woord horen. Maar meneer Cheung begrijpt mij niet. 'We hebben een heel breed assortiment', zegt hij. En daarna: 'Voor welke krant is dit?'

Ik kijk rond in de winkel. Waar zouden ze liggen? De vibrators, de pleasure balls, de vagina's van synthetisch materiaal. Ik waag nog één poging: 'Heeft u ook spannende cadeaus?' Meneer Cheung knikt nu, bijna opgelucht. Hij wijst op de bak met Chinese actie-films. 'De beste in hun genre.' Als ik mijn hoofd schud, is meneer Cheung zichtbaar teleurgesteld. Maar ik verlaat Wah Kiu niet met lege handen. De eerste die jarig is in mijn vriendenkring krijgt een roze rekenmachine cadeau.

Ernest van der Kwast is schrijver. Vorig jaar verscheen zijn boek *Mama Tandoori*.

Studenten en medewerkers van de Hogeschool Rotterdam kunnen een gratis mini-advertentie voor niet-zakelijke mededelingen plaatsen. Buitenstaanders (met een commercieel doel) kunnen tegen betaling een mini-advertentie plaatsen, kosten €25,- excl. btw per 25 woorden of een veelvoud daarvan. Aanleveren via profielen@hro.nl.

mini's

HBO'ERS RIJDEN CUM LAUDE Verkeersschool Cum Laude verzorgt een tiendaagse of achtweekse rijopleiding vanaf € 1040,- voor de auto en € 780,- voor de motor all-in. Kom langs op de Oostzeedijk 182, Rotterdam of kijk op www.cumlaude.nl of bel 010-412 17 07.

DAMESHERENKAPPER.NL Knippen voor € 11,-. Studentenknipper 't Pakhuis, Oostzeedijk 316, Rotterdam (let op, ziet eruit als een antiekzaakje), tel 010-411 32 09. De kapper gaat ook koken! Kijk ook eens op dekokendekapper.nl.

Leer een land kennen als **VRIJWILLIGER!** Fantastische internationale vrijwilligersprojecten. Twee weken weg of enkele maanden? Afrika, Azië, Latijns-Amerika of Europa? Kijk op www.siw.nl.

DE LIER VERKEERSOPLEIDINGEN Oostzeedijk 154. Lid BOVAG. 1e tien autorijlessen € 19,50 per les, daarna € 26,50 per les. Speciaal studentenpakket! 40 lessen à € 22,50,- per les. Telefoon 010-425 77 26.

STUDIEVOORLICHTING zoekt studenten voor oriëntatieprogramma's. Als student vertel je aan 3-havo of 3-vwo leerlingen iets over je opleiding en ga je samen met hen aan de slag met een doe-opdracht. Lijkt het je leuk om ons te helpen? Meld je dan nu aan bij Studievoorlichting via orienteren@hro.nl of 010-794 44 00.

MUZIEKWEB: Europa's grootste collectie muziek vind je in de Bibliotheek Rotterdam en via muziekweb.nl. Meer dan 400.000 cd's, 15.000 dvd's en 300.000 lp's. Kom langs op Hoogstraat 110 of bezoek ons op muziekweb.nl.

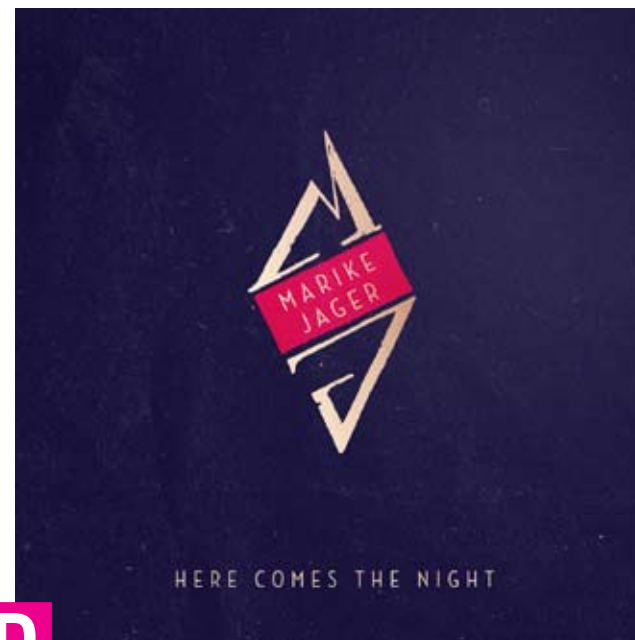
Wil jij opkomen voor het belang van jongeren? En wil je werker-variantie opdoen die goed is voor je CV? **DE NATIONALE JONGEREN-RAAD (NJR) IS OP ZOEK NAAR EEN NIEUW BESTUUR** dat bestaat uit jongeren van 18 t/m 29 jaar. Er zijn 7 interessante functies beschikbaar. Kijk voor meer info op www.njr.nl/vacature.

4-KAMER APPARTEMENT TE HUUR in Rotterdam-Alexanderpolder. Vlakbij Erasmus Universiteit. Zeer geschikt voor meerdere studenten. Compleet gerenoveerd. Oppervlakte 90 m2. Huurprijs € 800,- per maand exclusief g.w.l. Interesse? Bel 06-43 15 87 50.

DE RIJSCHOLEN CONCURRENT Speciaal studentenpakket! 30 rijlessen à € 22,50 per 50 minuten. Rijbewijs te behalen vanaf 10 dagen. Kijk voor meer informatie op onze site www.rijscholenconcurrent.nl of bel 010-437 25 77.

SCHRIJVERS GEZOCHT! Ex-kindsoldaat Nicknora Gongich is bezig zijn verhaal op papier te zetten. Is je Nederlands goed genoeg om te helpen met schrijven? Mail naar info@sukef.org voor meer informatie.

VOLG PROFIELEN OP
[TWITTER.COM/PROFIELEN](https://twitter.com/profielen)

CD

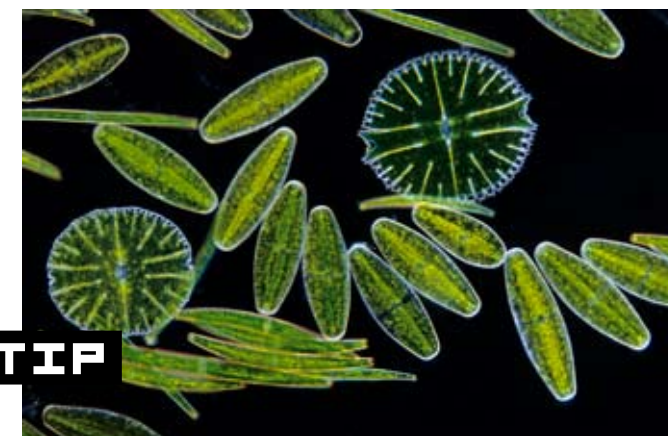
#####

CREATIEF DROOMALBUM VAN ZAKELIJKE JAGER

Marike Jager is te horen in diverse radio- en tv-commercials! U kent haar wellicht als de frisse stem van Hero 'twee stuks fruit in één flesje!' of Slankie smeerkas. Maar ook als u de KLM helpdesk belt hoort u Marike.' Kijk, zo doe je dat als Nederlandse artiest. Je timmert al jaren aan de weg, wint als singer-songwriter alles wat los en vast zit (Grote Prijs van Nederland, Essent Award), maakt twee gelauwerde albums, speelt op Lowlands, De Parade, Oerol, en als het liefje van de singer-songwriter-scène schop je het zelfs even tot tafeldame bij *De Wereld Draait Door*. Maar de koelkast moet ook gevuld en in dit download-tijdperk moet een reguliere artiest echt wat extra's verdienen om geld te verdienen.

Zegt het iets over de artistieke integriteit van Marike Jager, dat ze ook de stem is van Slankie en Hero? Nee, het zegt hooguit dat het een slimme meid is met een zakelijk instinct (ze heeft ook haar eigen platenmaatschappij). Maar haar nieuwe album *Here comes the night* kan niet verder van de sound van Slankie en Hero af staan. Wat ze maakt, is geen commerciële middle-of-the-road. Daarin doet ze – gelukkig – geen concessies. *Here comes the night* werd gemixt door Tchad Blake, een meervoudig Grammy-winnaar die eerder werkte met The Black Keys, Tom Waits en Elvis Costello. Het album laat zich beleven als een nachtelijke droom met de beklemmende sfeer van een nachtmerrieachtig circus (*Faster*), afgewisseld met intieme, elfachtige fluisterliedjes (*Keep me warm*). Soms gaat Jager over het randje en komen de clowns iets te dichtbij (*Don't erase me*). Soms komt KT Tunstall voorbij (*Rusty*), of een mogelijke lome zomerhit (*Traveller*). En altijd klinkt haar stem in de verte als die van haar Rotterdamse evenknie, singer-songwriter Charlie Dée.

Sabine Schipper

TIP

TENTOONSTELLING

MICROSCOPISCHE KUNST

Een onderzoeker tuurt in zijn laboratorium door een microscoop naar een molecuul. Ziet hij wetenschap? Of kunst? Dat kun je zelf bepalen in de bijzondere tentoonstelling *Schoonheid in de Wetenschap* in Boijmans Van Beuningen. Cellen en schimmels, chromosomen en atomen, miljarden keren opgeblazen om de toeschouwer te laten zien welke complexe wonderen de natuur kan creëren. In het klein én in het groot, getuige de intrigerende foto's van sterrenstelsels en zwarte gaten. Een kunstzinnige ode aan het Leven. (te zien tot 5 juni)

TIP

FILM

LOST IN HOLLYWOOD

Een succesvolle maar treurige man leeft eenzaam in de anonieme gastvrijheid van een luxe hotel. Hij wordt pas weer mens door de kennismaking met een jong meisje. Het lijkt de synopsis van regisseur Sofia Coppola's *Lost in Translation* uit 2003, toen met een piepjonge Scarlett Johansson en briljante Bill Murray. Maar het is ook de basis van Coppola's nieuwste film, *Somewhere*. Johnny (Stephen Dorff) is een succesvolle Hollywood-ster, woonachtig in het illustere Chateau Marmont Hotel. Drank, drugs en orgies bepalen zijn leven, totdat zijn elfjarige dochter Cleo (Elle – zusje van Dakota – Fanning) bij hem intrekt.

(14 april in de bioscoop)

WIE BEN JIJ DAN?

YANNICK ENTING (20)
Eerstejaars management,
economie en recht (MER)

Bij ski cross leg je een soort parcours af met heuvels, bochten, sprongen en 'golven' in de sneeuw. En dan breek je weleens wat, zegt Yannick Enting. 'Als je niet getraind bent, is het best gevaarlijk.' Begin dit jaar deed hij als eerste Nederlander mee aan de Winter Universiade in Turkije en eindigde op de vijftiende plaats.

Verstaving...

Eten. Als sporter is voeding heel belangrijk. Ik moet nu zwaarder worden, meer massa krijgen. Dan kun je pasta met kaas eten, of je kunt het lekker maken, met zalm of spinazie.

Tien jaar geleden...

Ik ben tien jaar geleden samen met mijn zusje begonnen met wedstrijdskiën. Vanaf dat moment ging ik niet meer op vakantie, maar trainen en naar wedstrijden. Soms vinden mensen het raar. 'Ga je nu alweer skiën?', of: 'Ga je alweer op vakantie?' Nee, ik ga trainen. Het is superleuk, maar het is geen vakantie. Je moet vroeg op, veel trainen en 's avonds ga je uitgeput naar bed.

Als ik baas was van de HR...

Ik zou in ieder geval meer sport aanbieden. Sport is ook voor studenten belangrijk, met al dat overgewicht van tegenwoordig.

Het zou mooi zijn als ze het op zijn Amerikaans deden. Dan zit je in een sportteam van school, bijvoorbeeld in het schooltennisteam, en dan kom je in toernooien uit tegen andere scholen.

Voor de spiegel...

Zie ik iemand die erg van sport houdt, het maakt niet uit welke sport. Iemand die veel heeft met snelheid, die gedreven is in alles. Als ik een sport doe, ga ik er helemaal voor.

Over tien jaar...

Als het steeds beter blijft gaan, zou ik wel willen meedoen aan de Olympische Spelen. Hopelijk ben ik dan beter geworden en heb ik er nog net zoveel plezier in als nu. *Olmo Linthorst*

**BEDRIJFSBUREAU
STUDIEVOORBEREIDING**
Museumpark H00.035,
010-794 60 00

BUREAU INSCHRIJVING
Museumpark H02.017,
010-794 42 00
Open: 8.30-17.00

**CENTRALE MEDEZEGGENSCHAPSRAAD
(CMR)**
Museumpark H00.044,
010-794 45 18

**CENTRUM VOOR TOPSPORT EN STUDIE
CONTACTPERSOON:** Coen Duiverman
Kralingse Zoom N1.116,
010-794 62 44

COPYSHOPS XEROX
Academieplein: 010-794 49 16
Kralingse Zoom: 010-794 62 18
Museumpark: 010-794 42 01

**DECANEN
Academieplein
(ook voor Pieter de Hoogweg)**
Afspraak aanvragen via
AfspraakDecaanKZ@hro.nl
Marie-Enne Brassier (ma/di/do),
010-794 48 44, kamer I 0.10,
m.e.brassier@hro.nl
Simone Huijbregts (ma/di/do/vr), 010-
794 49 82, kamer I 0.06,
s.i.huijbregts@hro.nl
Henk de Klerk (ma/di/wo), 010-794 48
45, kamer I 0.08, h.g.de.klerk@hro.nl

Museumpark
Studenten kunnen een afspraak maken
via afspraakdecaanmu@hro.nl
Soenita Chander (ma/di/do/vr), 010-794
42 56, kamer MP.H01.20, s.chander@
hro.nl
Evelien Suijkerbuijk (ma-vr), 010-
794 50 64, kamer MP.H01.014,
e.e.m.suijkerbuijk@hro.nl

Kralingse Zoom
Studenten kunnen een afspraak maken
via afspraakdecaankz@hro.nl
Janna Verdonk (ma/di/do/vr, oneven
weken vr afwezig), 010-794 62 48,
kamer 01.305, j.verdonk@hro.nl
Jan van Westrenen 010-794 62 84,
kamer 01.230, j.g.van.westrenen@hro.nl
Peggy Schultz (ma/di/wo/do), 010-794
62 83, kamer 01.307, p.j.schultz@hro.nl

Wijnhaven 61 en 107/Blaak
Dagelijks inloopsprekkuur van 12.00 tot
13.00.

Mieke Bos (ma t/m do), 010-794 46 96,
kamer W 0.153, m.e.bos@hro.nl
Cas Jönsthövel (ma mi/di/do), 010-794
47 85, kamer W.0.151, c.l.jonsthovel@
hro.nl
Eveline Glansbeek (ma, wo, vr), 010-
794 47 85 of 46 96, kamer W 0.151,
e.f.m.glansbeek@hro.nl

Pabo Dordrecht
Paul Cappendijk (do), 078-611 26 20,
kamer 2.09, p.j.cappendijk@hro.nl

**DYSLEXIE
Helpdesk dyslexie**
Nel Hofmeester, Wijnhaven W 0.151
(kamer studentendecaan)
Afspraken voor wo:
p.m.hofmeester@hro.nl

HR SERVICES
Westblaak 88-110, 3012 KM Rotterdam
010-794 43 02 / fax 010-794 43 69

INTERNATIONAL OFFICE
Kralingse Zoom, K.02.224, 010-794 60
05, internationaloffice@hro.nl

KEUZEONDERWIJS
Voor vragen over keuzeonderwijs
(keuzevakken en minors)
Museumpark H10.035,
010-794 45 22, keuzeonderwijs@hro.nl

MEDIATHEKEN
Info op <http://mediatheek.hro.nl>
Catalogus op <http://vubissmart.hro.nl>
Academieplein
010-794 48 20. Open: ma/di/do 8.30-
21.00, wo/vr 8.30-17.00

Kralingse Zoom
010-794 62 78. Gebouw II, K.N1.104.
Open: ma/di/do 9.00-16.30, wo 9.00-
21.00, vr 9.00-15.30

Museumpark
010-794 43 93. Open: ma t/m do 8.30-
21.00 u en vr 8.30-16.30
Onderwijswerkplaats: ma/di 8.30 -
21.00, wo/do 8.30 - 17.00,
vr 8.30 - 16.00

Wijnhaven
010-794 47 02 (balie),
010-794 47 73 (kunstkelder),
010-794 46 54 (werkkamer).
Open: ma t/m do 8.30-21.00,
vr 8.30-17.00

Pabo Dordrecht
078-611 26 15. Open: ma 9.00-18.30, di
10.00-14.00 en 18.00-20.30,
wo/vr 10.00-14.00, do 9.00-16.30

Onderwijswerkplaats
ma 9.00-18.30, di 10.00-15.00 en 18.00-
21.00, wo 9.00-17.00, do 9.00-19.00, vr
10.00-15.00
NB: Tijdens schoolvakanties zijn er
gewijzigde openingstijden!

MENTORATEN
Museumpark L00.343, 010 794 51 06
Amani
Voor Marokkaanse studenten
010-794 40 68, amani@hro.nl

Antuba
Voor Arubaanse en Antilliaanse
studenten
010-794 53 29, www.antuba.nl

Makandra
Voor Surinaamse studenten
010-794 40 68, makandra@hro.nl

Lale
Voor Turkse studenten
010-794 40 68, lale@hro.nl,
mentoraatlale.hyves.nl.

POWERPLATFORM
Voor en door studenten met een
functiebeperking
Kralingse Zoom, 010-794 62 48,
www.powerplatform.nl.

**READERSHOPS
Academieplein**
Kelder: A.K.24. Open: ma/do: 8.30-18.30,
di/wo: 8.30-16.30 en vr: 8.30-15.30

Kralingse Zoom
In Selexyz.
Open: ma t/m vr 9.00-17.00

Museumpark
L-1.134 - kelder
Open regulier: ma/do 9.00-10.30,
13.00-14.00, 17.30-18.30, di/wo/vr
9.00-10.30,13.00-14.00.
Aangepaste openingstijden in de eerste
lesweek van een kwartaal en tijdens
de introductieweek. ma/do 9.00-12.30,
13.00-15.00, 17.30-18.30, di/wo/vr
9.00-12.30,13.00-15.00.

SERVICE DESK ICT
Kijk voor de openingstijden op Hint
Academieplein,
B.1.02, 010-794 48 23, ictac@hro.nl

Kralingse Zoom,
01.425, 010-794 62 57, ictkz@hro.nl

Museumpark,
H01.030, 010-794 44 11, ictmu@hro.nl

Wijnhaven/Blaak,
0.316, 010-794 47 07, ictwi@hro.nl

STEEPUNT STUDERENDE MOEDERS
Museumpark L00.339, 010-794 41 13,
info@studerendemoeders.hro.nl,
www.studerendemoeders.nl

STUDENT AAN ZET (PEERCOACHING)
Museumpark H01.041, 010-794 51 06.
Open: ma-vr 9.00-17.30

STUDIEKEUZECENTRUM
Museumpark Visitor Centre, 010-794 52
52, studiekeuzecentrum@hro.nl
Open: 9.00-17.00

STUDIEVOORLICHTING EN AANSLUITING
Museumpark Visitor Centre,
010-794 44 00,
studievoorlichting@hro.nl
Open: ma-vr 9.00-21.00, za 10.00-14.00

TAALDESK
Algemene vragen over taal
(zowel Nederlands als Engels) en
bijspijkermodules kunnen gesteld
worden via taaldesk@hro.nl.

TRANSFERGROEP ROTTERDAM
transfergroep@hro.nl
010-794 68 00

**VERTROUWENSPERSONEN
VOOR STUDENTEN
Academieplein**
Clemens Peters: c.m.j.b.peters@hro.nl
Marijke Hagen-Sallevelt:
m.g.j.t.hagen-sallevelt@hro.nl
Kralingse Zoom
Jan Roel van Zuijlen: j.r.van.zuijlen@hro.nl
Bertine van Hillo-Visser: [b.e.van.hillo-
visser@hro.nl](mailto:b.e.van.hillo-visser@hro.nl)
Museumpark
Frank Rosema: f.rosema@hro.nl
Tine van Duijn: t.van.duijn@hro.nl
Wijnhaven/Blaak
Aad van der Star: a.van.der.star@hro.nl
Jocé Bloks: j.a.l.h.bloks@hro.nl

**VERTROUWENSPERSONEN
VOOR PERSONEEL**
Ahmet Kuyumcu: a.kuyumcu@hro.nl
Gertrud Bartels: [g.m.e.bartels-van.der.
ham@hro.nl](mailto:g.m.e.bartels-van.der.ham@hro.nl)

**ADRESSEN OPLEIDINGEN
Hogeschool Rotterdam**
Postbus 25035, 3001 HA Rotterdam
Telefoon (010) 794 41 41
www.hogeschool-rotterdam.nl

Academieplein
• Instituut voor Engineering en Applied
Science
• Instituut voor Bouw en Bedrijfskunde
• Instituut voor Communicatie, Media en
Informatietechnologie
• Bedrijfskundige informatica
• Informatica
• Technische informatica
G.J. de Jonghweg 4-6, 3015 GG
Rotterdam
Telefoon (010) 794 48 41

Blaak/Wijnhaven 61
• Instituut Willem de Kooning Academie
voor
'Art, Media, Design & Leisure'
Wijnhaven 61, 3011 WJ Rotterdam
Telefoon (010) 794 47 47
Blaak 10, 3011 TA Rotterdam
Telefoon (010) 794 47 50

Kralingse Zoom
• Rotterdam Business School
• Instituut voor Commercieel
Management
• Instituut voor Financieel Management
Kralingse Zoom 91, 3063 ND Rotterdam
Telefoon (010) 794 6201

Lloydstraat
• Hogeschool voor de Zeevaart (MAROF)
Lloydstraat 300, 3024 EA Rotterdam
Telefoon (010) 448 64 00

Museumpark
• Instituut voor Gezondheidszorg
• Instituut voor Lerarenopleidingen
• Instituut voor Sociale Opleidingen
Museumpark 40, 3015 CX Rotterdam
Telefoon (010) 794 43 33

Pabo Dordrecht
Achterom 103, 3311 KB Dordrecht
Telefoon (078) 611 26 00

Pieter de Hoogweg
• Instituut voor Communicatie, Media en
Informatietechnologie
• Communicatie
• Communication and Multimedia Design
• Grafimediotechnologie
Pieter de Hoogweg 129, 3024 BG
Rotterdam
Telefoon (010) 794 65 16

RDM campus
Heijlplaatweg 21, 3089 JC Rotterdam
Telefoon (010) 794 92 00
Regiolocaties

Wijnhaven 107
• Instituut voor Managementopleidingen
(voltijd)
Wijnhaven 107, 3011 WN Rotterdam
Telefoon (010) 794 80 00

ESAA Erasmus School of Accounting & Assurance

Opleiding tot Registeraccountant of Registercontroller

Afgestudeerd HBO-BE of HBO-AC?

U kunt via een toegespitst deeltijd schakelprogramma instromen in het Master of Science programma Accounting, Auditing & Control. Vervolgens kunt u doorstromen naar de postinitiële Masteropleiding Accountancy of de postinitiële Masteropleiding Registercontroller.*

Heeft u de wetenschappelijke minor gedaan? Dan hoeft u geen schakelprogramma te volgen om in het Master of Science programma Accounting, Auditing & Control in te stromen.

Voor informatie: 010-408 21 73 of esaa-acc@ese.eur.nl

*Aanvullende eis voor de RC-opleiding is dat u beschikt over minimaal twee jaar relevante praktijkervaring.

Certified Management Controlling (CMC)

Afgestudeerd HBO?

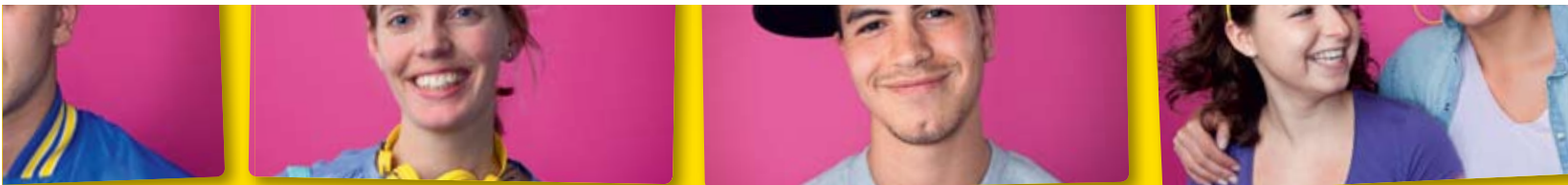
De opleiding Certified Management Controlling is een parttime controllersopleiding. Zij leidt financieel-administratieve kenniswerkers op HBO-niveau op tot professionals die beschikken over actuele kennis op het gebied van besluitvorming en beheersing van organisaties.

Kenmerken van de opleiding zijn praktische focus op het werkveld en de rollen van de moderne controller, actuele kennis en inzichten op het gebied van management control en onderwijs in advanced workshops van maximaal 25 personen. CMC is een tweejarige post-experience opleiding.

Voor informatie: 010-408 14 92 of esaa-cmc@ese.eur.nl

**Voorlichtingsavond:
Woensdag 8 juni 2011, 19.00 uur.**

**Bezoek onze website voor
meer informatie: www.esaa.nl.**

De Rotterdampas. Koop 'm nu!

